

DISSENY PLA LOCAL DE JOVENTUT 2021-2024

CASSERRES

Diputació
Barcelona

Ajuntament
de Casserres

Ajuntament de CASSERRES

Regidoria de Joventut -Àrea de Serveis a les Persones

Amb el suport tècnic de

Oficina del Pla Jove

Àrea d' Educació, Esports i Joventut

Aquest disseny és producte del "*Taller d'elaboració dels dissenys de plans locals de joventut*" promogut per "l'Oficina del Pla Jove" i amb el suport de Iniciatives i dinàmiques comunitàries".

Índex

Presentació	4
1. Introducció.....	5
1.1. EL DISSENY DEL PLA LOCAL DE JOVENTUT	5
2. El punt de partida. La diagnosi	7
2.1. CONCLUSIONS	7
2.2. LA COVID-19 I EL JOVENT DE CASSERRES	9
3. Els eixos estratègics	11
3.1. MISSIÓ, VISIÓ, VALORS	11
3.2. EIXOS ESTRATÈGICS.....	12
4. Les propostes.....	15
4.1. DISSENY DE LA PARTICIPACIÓ.....	15
5. Els programes	16
5.1. EIX 1.....	16
5.2. EIX 2.....	21
5.3. EIX 3.....	24
5.4. EIX 4.....	26
5.5. ESQUEMA GLOBAL	29
6. La sistematització	30
6.1. DESTINARIS	30
6.2. TEMPORITZACIÓ	31
6.3. AVALUACIÓ	32
7. Avaluació del Pla.....	33
8. Annex.....	34
8.1. DIAGNOSI PLA LOCAL DE JOVENTUT DE CASSERRES.....	34
8.2. PLA D'USOS DE L'EQUIPAMENT JUVENIL DE CASSERRES	83

Presentació

La joventut és una etapa de la vida trepidant i és, per definició, una etapa de canvis: el canvi entre la infantesa i la maduresa. Fa segles, i actualment en certes tribus, aquesta etapa durava dies o setmanes. A casa nostra sembla que dura cada cop més. La canalla entren a la joventut abans i en surten després. En aquest Pla Local hem considerat que la joventut va dels 12 als 30 anys, per posar uns números, però és tant relatiu!

Aquesta etapa de canvis la viuen intensament totes les persones joves i, a simple vista, sembla que el col·lectiu jove també canvia. El context no és el mateix, òbviament: vivim en un món ple d'incerteses, cada vegada més. El jovent s'ha de preparar per situacions canviant, ja no hi ha camins rectes. La missió dels ajuntaments és acompanyar aquest jovent per empoderar-lo, per fer-lo més autònom, més crític, més lliure, més cooperatiu, més solidari...

És difícil desenvolupar "polítiques de joventut" només des de l'Ajuntament i és per això que hem d'anar a buscar aquest jovent i conèixer les seves necessitats i voluntats. Durant la redacció d'aquest Pla Local de Joventut hem tingut diverses trobades i el jovent que hi ha assistit (als qui agraïm molt sincerament la seva participació) ha exposat aquestes necessitats i voluntats.

Durant la redacció del Pla d'Usos de l'Espai Jove de Casserres hem tingut altres trobades enfocades a l'Espai Jove i els hi hem demanat que fessin una Carta als Reis. Que, sobre el plànol de l'Espai, hi possessin tot allò que volguessin, sense límits pressupostaris. I han demanat, majoritàriament, calefacció, endolls, internet, sofàs, jocs, pantalles, taules i cadires: en definitiva, un espai interior per trobar-s'hi sense la mirada del col·lectiu adult. Amb aquestes voluntats, el jovent actual és tant diferent al jovent de fa unes dècades?

Aquest Pla Local de Joventut conté tots els aspectes que interessen a les persones joves del municipi (habitatge, feina, mobilitat, estudis, oci...), però la majoria d'accions van en la construcció de l'Espai Jove i la comunitat juvenil que aquest espai ha de generar. Només amb la cohesió d'aquest jovent serem capaços d'afrontar reptes col·lectius més grans. Aconseguir una autogestió cooperativa de l'Espai Jove sense la implicació constant de l'Ajuntament és un dels reptes més importants de la Regidoria de Participació i, per extensió, de tot l'equip de Govern, per aquesta legislatura. Creiem que aquesta autogestió, aquesta responsabilitat compartida, promourà persones més autònomes, més lliures, més cooperatives, més empàtiques i, en definitiva, millors persones.

Som-hi doncs!

Eduard Subirana Parramon

Regidor de Participació de l'Ajuntament de Casserres

1. Introducció

El 2019 es va elaborar la diagnosi del Pla Local de Joventut (PLJ) de Casserres per tal d'iniciar un procés de revisió, anàlisi i reflexió de les polítiques de joventut municipals que servís per posar les bases per a les futures polítiques els propers quatre anys. Aquesta diagnosi, elaborada gràcies al suport i recurs de la Diputació de Barcelona, conjuntament amb el personal tècnic del Consell Comarcal del Berguedà (CCB), contempla els diferents elements que conformen la realitat juvenil de Casserres.

Una vegada fet aquesta primera part, des la regidoria de joventut del municipi, conjuntament amb el servei tècnic de joventut del Consell Comarcal del Berguedà, ens disposem a presentar el disseny d'aquest PLJ que posi per escrit els eixos estratègics que guiïn les polítiques de joventut, i serveixin per ajudar als i les joves del municipi a construir itineraris de vida amb el màxim d'èxit possible. El recull del treball fet previ per l'Ajuntament, i l'anàlisi actual, ens permeten assenyalar un document que ha d'esdevenir útil pel jovent de Casserres amb la voluntat de que se'l facin seu.

Malauradament però, el context actual de l'any 2020 marcat per la pandèmia mundial de la COVID-19, obliga a tornar a parar-se per revisar aquells elements que han pogut canviar en la vida dels i les joves, i així afinar més en la proposició de programes i actuacions que ajudin a aquestes en el seu desenvolupament com a persones joves. Per aquest motiu, aquest disseny inclou també una sèrie d'elements que ajudin a posar sobre la taula quins han pogut ser aquests possibles canvis en la vida diària de la joventut, i en coherència amb això, plasmar-ho en les apostes que s'hi fan.

La voluntat de la regidoria de joventut, no és altre que donar totes les eines que tingui al seu abast al jovent del poble, per tal de que aquest pugui traçar al màxim d'autònomament possible el seu camí i les seves trajectòries vitals. L'apropament i oferiment dels recursos i el disseny de polítiques encarades en aquest sentit, són claus per assolir aquests objectius i fer de Casserres un municipi on els i les seves joves vulguin quedar-s'hi i construir el seu projecte de vida.

1.1. EL DISSENY DEL PLA LOCAL DE JOVENTUT

El disseny del Pla presenta la voluntat política de la regidoria de joventut de l'Ajuntament de Casserres, mitjançant uns eixos estratègics que guiïn els programes i actuacions que executaran aquesta al llarg dels propers quatre anys.

Per fer-ho, s'ha comptat estretament amb un treball conjunt de personal polític representant del consistori, amb el personal tècnic de joventut del Consell Comarcal del Berguedà, que mitjançant les diferents propostes i voluntats polítiques, s'han anat definint les línies de treball. Aquesta feina però, també ha comptat amb un procés de validació i cooperació amb tècnics comarcals que treballen àrees que poden afectar d'una manera o altre les actuacions cap als i les joves del municipi; i per descomptat, amb la mateixa joventut de Casserres. Al llarg de la diagnosi, es va donar ja una sessió participativa amb

joves del poble, on a banda de recollir necessitats, es van recollir algunes propostes que s'han tingut en compte per aquesta part del PLJ. A banda, el procés de participació paral·lel de definició d'usos d'un possible futur espai jove al municipi, ha permès recollir l'opinió d'encara més joves sobre temes que es podran treballar al llarg dels propers anys.

Tot aquest procés, ha permès redactar aquest Pla, que té per objectiu esdevenir una eina útil que marqui les línies de treball de l'Ajuntament amb els i les joves de Casserres, i posi al servei d'aquests i aquestes les eines suficients per a poder construir un projecte de vida ple i amb garanties al poble.

2. El punt de partida. La diagnosi

Com ja s'ha comentat, el disseny del Pla parteix de la diagnosi elaborada el segon semestre de 2019. Tenint en compte el context actual però, cal revisar alguns aspectes en els que la pandèmia de la COVID hi hagi pogut tenir incidència, per tal de poder extreure unes línies de treball que s'adeqüin amb màxim a la nova realitat que es dibuixa pel jovent de Casserres.

2.1. CONCLUSIONS

Les principals conclusions de la diagnosi del PLJ de Casserres, són:

- Dades demogràfiques

Tot i una tendència demogràfica a la baixa per part de la població general, i en especial jove, al Berguedà els darrers anys, Casserres que als anys 90 havia patit un despoblació important, ha aconseguit aquests darrers anys mantenir-se una mica més al marge d'aquesta tendència. La població, és majoritàriament adulta, fent que la franja de 15 a 29 sigui de les menys poblades actualment.

- Trajectòria educativa

Casserres no escapa de les dificultats comarcals en aquest àmbit, on la manca d'oferta per estudis post-obligatoris obliga al jovent a marxar durant el període que duren aquests per tal d'anar a d'altres llocs on si que es donen aquests estudis.

Tot i així, un element que si que s'observa, quan hi ha joves que tornen els caps de setmana a la seva casa, d'origen, és la manca d'espais on poder realitzar treballs, estudis o projectes, a la vegada que no s'hi troba una formació no reglada que complementi la formació en diversos àmbits que podrien ser d'interès dels i les joves.

- Trajectòria laboral

El suport en l'àmbit laboral es troba molt concentrat a Berga, fent que la joventut s'hagi o bé desplaçar o bé buscar aquest acompanyament i informació pel seu compte. Aquest fet provoca que hi hagi un desconeixement de les eines que el jovent té al seu abast per tal de buscar oportunitats laborals.

L'Ajuntament, pensen els joves, podria plantejar alguna iniciativa en aquest sentit que facilitat la inserció laboral dels i les joves del municipi.

- Emancipació familiar, accés a l'habitatge

Des les sessions participatives es desprèn que el jovent de Casserres veu certa dificultat viure en un futur a Casserres. Un dels motius pot ser la poca oferta de lloguer del municipi, ja que en la seva majoria el poble està constituït per cases de propietat. Tot i així, hi ha cert desconeixement també des d'on es pot recórrer a ajudes que puguin pal·liar les problemàtiques que sorgeixin en aquest àmbit per part dels i les joves del municipi.

- Vida saludable

Es pot considerar que la joventut de Casserres porta una vida saludable, doncs el seu entorn propicia el foment de l'activitat per aquest. Tot i així, si que l'oci que es dona el poble, que es considera que és poc, donant-se en contextos de Festa Major i altres festes puntuals, és un oci lligat a la nit fet que provoca que en el transcurs d'aquest oci hi hagi més consum.

- Cultura i oci juvenil

Existeix una assemblea de joves al municipi que és la principal impulsora de les activitats culturals i d'oci que es donen pels i les joves. Això és positiu, però també es valora que limita la participació en aquest per part d'algun sector de joves del municipi.

Cal ampliar l'oferta d'oci, principalment a l'estiu, amb més varietat, i generar un espai de trobada més ampli entre els i les joves del poble per fomentar-ne més la participació d'aquests i aquestes. La proximitat que existeix entre l'Ajuntament i el jovent, és un punt que afavoreix molt el treball en aquest sentit.

- Participació i associacionisme

La majoria d'entitats del municipi estan formades per persones adultes, deixant la participació exclusiva dels i les joves en l'assemblea de joves i el grup d'Esplai Xiruques del Roc de la Mel, format majoritàriament per les mateixes persones que l'Assemblea de Joves. És una necessitat, tant pel consistori com pel jovent, ampliar aquests espais per trobar més punts de trobar que facilitin la detecció de necessitats i la recerca d'actuacions que les satisfacin.

- Cohesió social i territorial

Com passa a la resta de pobles de la comarca, Casserres presenta problemes en la mobilitat i la connexió amb la resta de municipis, sent aquest un punt en contra per la mobilitat dels i les joves per aquesta, i l'accés a determinats recursos que per la seva naturalesa no es troben dins el mateix municipi.

2.2. LA COVID-19 I EL JOVENT DE CASSERRES

El context de COVID ha impactat directament a la societat en general, i concretament a la via dels i les joves. Aquestes, en plena trajectòria de transició cap a la vida adulta han vist com, en diferents franges d'edat, se'ls hi ha vist truncats elements quotidians que tenen un fort impacte en la construcció de les nostres vides. És per això, que aquest impacte, i la mesura en la que es pugui sortir-se'n, seran imprescindibles a l'hora de plantejar les polítiques de joventut. Aquestes polítiques, que fins ara anaven orientades a acompanyar i ajudar a completar aquestes trajectòries amb el màxim de garanties possible, tenint en compte tots els entrebancs pel context socioeconòmic actual, ara caldrà que ajudin també a fer front els efectes que aquest pandèmia mundial ha pogut deixar en els i les joves, i en el cas d'aquest PLJ, als i les joves de Casserres.

Per això, aquest punt es planteja amb l'objectiu de trobar aquells elements que han impactat en la diagnosi i context plantejat al punt anterior, i que s'hauran de tenir en compte per a les accions que es marcaran en punts posteriors. El mateix jovent han explicat com s'han vist afectats per aquest nou escenari.

Alguns dels elements que han marcat aquest context i poden marcar, com a mínim els propers mesos fins a recuperar una certa normalitat semblant a l'anterior, son:

- *Desconeixement i incertesa*

Hem viscut un escenari desconegut per tothom, i per tant també pel jovent. A aquest desconeixement se li suma la incertesa del dia a dia, que fa que no et pugui fer una planificació a llarg termini per no saber com evolucionarà la pandèmia i sobretot el futur que sobre després d'aquesta.

- *Inseguretat i por*

Aquest desconeixement i incertesa, aporta una inseguretat i una por que s'accentuen en un moment de la vida on s'estan projectant moltes coses que pretenen construir el futur. En el cas dels i les joves, aquest context converteix algunes qüestions que abans ja es vivien des d'una certa inseguretat (falta de treball de qualitat, dificultat en l'accés a l'habitatge, etc.) en encara més insegures.

- *Nous models relacionals*

No només ha augmentat una incertesa en el dia a dia, sinó que la pandèmia ha canviat, com a mínim a nivell més immediat el model relacional que coneixíem fins ara. La distància física imposada a les persones, afecta directament les relacionals i la salut emocional de la joventut. Aquest model de relació personal que s'ha establert, porta a més casos d'angoixa, estrés, i un risc d'un excés del consum de pantalles com a mitjà per establir la comunicació diària amb l'entorn que fins al moment es podia fer de forma presencial.

- *Oportunitats de canvi*

Tot i així aquest moment, també ha fet aflorar formes de solidaritat i comunitat, justament

quan més trencades es veien aquestes. Aquest fenomen, convida a pensar que d'aquesta crisi es poden sorgir noves formes de veure el món i per tant, d'actuar. La participació pot ser clau per sortejar totes les dificultats que els i les joves es trobaven i es continuaran trobant, potser de forma més accentuada, després de l'escenari COVID que s'obrirà en els propers temps. La proximitat del jovent de Casserres es presenta com una oportunitat per generar nous espais de trobada que els impliquin i permetin generar canvis en el seu entorn amb l'ajuda de l'administració.

3. Els eixos estratègics

Els eixos estratègics del PLJ Casserres vertebraran les polítiques de joventut municipals els propers anys, posant el focus línies que eixos que a través d'ells s'ha de permetre desenvolupar programes i accions per tal de cobrir les necessitats dels i les joves del municipi i dotar-los de les eines necessàries per a facilitar-los les seves trajectòries de vida. A partir d'aquests eixos, que marquen grans projectes i es van concretant amb els programes i actuacions que apareixen a posteriori, l'Ajuntament pretén posar les eines per l'emancipació i participació dels i les joves com a rerefons d'aquestes polítiques municipals.

3.1. MISSIÓ, VISIÓ, VALORS

Missió

La missió del Pla Local de joventut de Casserres és la d'esdevenir una eina real de planificació estratègica, que doni resposta clara a les necessitats detectades a Casserres en matèria de joventut i que orienti en els propers quatre anys les polítiques municipals en aquest àmbit. Es tracta d'un instrument amb una utilitat per l'estructura tècnica amb la que treballa l'Ajuntament, i per tant, per qui treballa el dia a dia i executa les polítiques locals; però també un instrument pels i les joves, on quedi plasmat aquelles eines de les que disposaran i trobaran al municipi en la seva etapa jove.

Visió

La visió des de la qual es construeix aquest Pla és la d'acabar construint espais des d'on poder acompanyar i ajudar els i les joves en el desenvolupament dels seus projectes. La regidoria de joventut ha de ser l'eina sobre la qual s'estructuri aquesta feina, la qual treballarà a partir del present PLJ. Per aquest motiu, aquest Pla aplica a la seva visió els principis rectors del PNJCat a l'hora de plantejar les polítiques de joventut.

Participació

Aquest PLJ planteja com a eix bàsic tant en la seva elaboració, plantejament i avaluació, la participació com element central des d'on projectar les polítiques de joventut al municipi de Casserres. Aquesta participació es potencia i desenvolupa per part dels i les joves, però també des dels diferents agents que hi treballen a diari.

Transformació

El Pla aspira a incidir en la vida del jovent de Casserres, esdevenint un element transformador que els permeti desenvolupar una transició plena cap a la vida adulta.

Integralitat

La regidoria de joventut posa sobre la taula, a través d'aquest pla, un visió integral de la joventut, amb unes accions que estructurin les polítiques de joventut des de la transversalitat i tenint en compte tots els elements que intervenen en la vida del jovent del municipi.

Qualitat

L'anàlisi de la realitat, la reflexió en el plantejament i l'avaluació de la seva execució marquen la qualitat en la que es basa aquest PLJ per garantir que les apostes que s'hi dibuixen es plasmen de les màximes garanties en el moment en que s'ha treballat.

Valors

En coherència amb la missió i visió del Pla Local de Joventut, aquest pren com a valors rectors per a la seva elaboració, execució i avaluació la transparència, la proximitat, la transversalitat, la cooperació, la integritat, la pluralitat, la igualtat i la participació.

3.2. EIXOS ESTRATÈGICS

Els eixos estratègics del Pla Local de Joventut de Casserres 2021-2024, són:

Eix 1

Trobem-nos!

De la necessitat de trobar un espai físic on desenvolupar activitats pels i les joves al municipi de Casserres, i de la voluntat de l'Ajuntament per donar-li ús a un local municipal ara mateix sense utilitzar, neix l'aquest eix des d'on desenvolupar un projecte d'espai jove al municipi que doni resposta a les diferents necessitats dels i les joves, a banda d'esdevenir un espai central i de referència a nivell relacional.

Objectius:

- Dotar d'un espai al municipi per al desenvolupament d'activitats que els i les joves necessitin.
- Garantir l'existència d'un espai que concentri la informació i l'acompanyament dels i les joves en qüestions relacionades amb l'emancipació juvenil.
- Formentar la implicació del jovent en un projecte municipal.

Eix 2

Impliquem-nos!

Tot i la voluntat de seguir treballant amb les entitats juvenils ja existents, es creu necessari ampliar aquests espais per implicar i vincular localment el major nombre de joves possible. L'existència d'un espai de coordinació ha de permetre millorar les relacions entre l'Ajuntament i la població jove, a la vegada que fomenti la participació d'aquesta en diferents àmbits de la vida local.

Objectius:

- Generar espais de trobada i circulació d'informació entre l'Ajuntament i la població jove de Casserres.
- Impulsar la participació juvenil a través d'espais de trobada joves per a l'impuls de projectes al dia a dia del municipi.

Eix 3

Parlem-ne!

L'existència de canals de comunicació fluïds, dinàmics i efectius entre els i les joves, i amb el mateix consistori, esdevé imprescindible per a l'articulació de les polítiques municipals de joventut. Per això aquest eix planteja la generació de mecanisme estratègics de comunicació que garantir i complementin els altres dos eixos esmentats per tal de reforçar la implicació i treball del col·lectiu jove al poble.

Objectius:

- Millorar els canals de comunicació per arribar als i les joves.
- Generar espais de comunicació, informació i acompanyament per acomplir amb els projectes juvenils que sorgeixin al municipi.

Eix 4

Emancipació juvenil

Millorar les condicions per l'accessibilitat dels i les joves en els àmbits que constitueixen l'emancipació com l'educació, el treball, l'accés a l'habitatge i la salut. L'emancipació juvenil, és un element transversal que travessa de dalt a baix les polítiques de joventut, dotant d'autonomia a la joventut.

Objectius:

- Acompanyar als i les joves en els seus itineraris respecte a les temàtiques de treball, educació, habitatge i salut.

4. Les propostes

Una vegada definits els eixos estratègics, els PLJ esdevé del treball conjunt entre l'àmbit polític, tècnic i dels i les joves del municipi. Així, de forma paral·lela a la redacció del PLJ, hi ha hagut una vessant participativa que ha permès captar reflexió i opinió per poder plasmar aquests eixos en propostes, i d'aquestes propostes transformar-ho en programes i actuacions que seran les polítiques de joventut municipals.

4.1.DISSENY DE LA PARTICIPACIÓ

La metodologia participativa del PLJ s'ha basat en dos àmbits:

- Espai de treball tecnico-polític

Aquest espai ha estat conformat pel regidora de joventut de Casserres, i el tècnic comarcal de joventut del Consell Comarcal del Berguedà.

Aquesta espai ha estat treballant de forma permanent supervisant tot el procés i marcant les línies generals i específiques del Pla que després s'han validat o treballat amb els altres dos espais.

- Espai de treball jove

Espai de trobada amb joves del municipi per recollir visions i propostes sobre la seva realitat i les seves necessitats. Aquest espai, per motius del context de la pandèmia, s'ha efectuat de manera presencial (fase de diagnosi) i de manera virtual mitjançant una enquesta (fase disseny). També ha servit per validar algunes propostes que s'ha pensat i proposat des de l'altre espai.

Quadre 1- Disseny de la participació del Pla Local de Joventut de Casserres

5. Els programes

Dels diferents eixos estratègics, en deriven els programes que permeten desgranar les polítiques estratègiques en àrees de treball concretes que es veuran realitzats per les actuacions posteriors.

Quadre 2 – Resum de l'estructura organitzativa del Pla Local de Joventut de Casserres

A continuació es detallen els diferents programes per eixos de treball:

5.1. EIX 1

Trobem-nos!

De la necessitat de trobar un espai físic on desenvolupar activitats pels i les joves al municipi de Casserres, i de la voluntat de l'Ajuntament per donar-li ús a un local municipal ara mateix sense utilitzar, neix l'aquest eix des d'on desenvolupar un projecte d'espai jove al municipi que doni resposta a les diferents necessitats dels i les joves, a banda d'esdevenir un espai central i de referència a nivell relacional.

Objectius:

- Dotar d'un espai al municipi per al desenvolupament d'activitats que els i les joves necessitin.
- Fomentar la implicació del jovent en un projecte municipal.

Els programes que acompanyen aquest eix, son:

CO-CREACIÓ DE L'ESPAI JOVE DE CASSERRES

El programa de co-creació de l'espai jove, recull les actuacions que fan referència a la constitució de l'espai en si, tant des del punt de vista dels seus usos fins al punt de vista de l'espai més físic. Ambdós processos van lligats, ja que la voluntat és que mitjançant un procés participatiu, es defineixin aquells espais que tindrà el futur espai jove de Casserres, i que a partir d'aquí se'n puguin fer les reformes pertinents per fer-lo realitat.

Els objectius generals del programa son dotar d'un espai al municipi per al desenvolupament d'activitats que els i les joves necessitin, fomentant la implicació del jovent en un projecte municipal. Els objectius específics és la definició concreta dels usos de l'espai i la seva reforma.

Actuacions:

Nom de l'actuació: Procés participatiu per la definició de l'espai																		
	Eix	Trobem-nos!																
	Objectius	General	Fomentar la implicació del jovent en un projecte municipal.															
		Específic	Definir i redactar un pla d'usos pel futur espai jove de Casserres															
	Descripció	Mitjançant un procés participatiu de l'Ajuntament amb els i les joves del municipi, recollir la voluntat i ganes del jovent de l'ús que vulguin fer del futur espai jove per plasmar-lo en el projecte que li doni un ús al local actualment en desús per part de l'Ajuntament.																
	Nivell de prioritat	Alt				Mig				Baix								
	Destinatari	De 12 a 17 anys				De 18 a 24 anys				De 25 a 30 anys								
	Agents implicats	Lidera	Ajuntament de Casserres															
		Col·labora	Servei Comarcal de Joventut															
	Temporització		2021				2022				2023				2024			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		Disseny																
		Implementació																
	Avaluació																	
	Recursos	Humans	Recurs DIBA + Ajuntament de Casserres															
		Infraestructures	Espai Jove															
		Econòmics	-															
	Indicadors d'avaluació	·Nº de joves que participen del procés																
	Observacions	Per tal de dur a terme aquesta acció, s'aprofita un recurs del catàleg de recursos de la Diputació en què hi ha l'ajuda d'una empresa externa que dinamitza el procés participatiu i en dona les línies per redactar-ne el futur projecte i pla d'usos.																

Nom de l'actuació: Adequació de l'espai jove																		
	Eix	Trobem-nos!																
	Objectius	General	Dotar d'un espai al municipi per al desenvolupament d'activitats que els i les joves necessitin.															
		Específic	Realitzar les millores necessàries per fer realitat l'ús de l'espai jove															
	Descripció	Realitzar totes aquelles reformes i compra de mobiliari per tal d'adequar l'espai i donar-li l'ús que en la fase de definició del projecte s'hagi donat.																
	Nivell de prioritat	Alt				Mig				Baix								
	Destinatari	De 12 a 17 anys				De 18 a 24 anys				De 25 a 30 anys								
	Agents implicats	Lidera	Ajuntament de Casserres															
		Col·labora	-															
	Temporització		2021				2022				2023				2024			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		Disseny																
		Implementació																
	Avaluació																	
	Recursos	Humans	Ajuntament de Casserres															
		Infraestructures	Espai Jove															
		Econòmics	25000€															
	Indicadors d'avaluació	· Adequació de l'espai																
	Observacions																	

Nom de l'actuació: Jornades de rehabilitació de l'Espai Jove																		
	Eix	Trobem-nos!																
	Objectius	General	Fomentar la implicació del jovent en un projecte municipal.															
		Específic	Crear jornades de cohesió i treball col·lectiu amb el jovent de Casserres															
	Descripció	Realització de jornades de rehabilitació de l'Espai Jove per tal de fomentar la cooperació entre Ajuntament i joves del municipi, i fent implicar a aquests i aquestes en tasques de manteniment d'un espai que es pretén que es facin seu.																
	Nivell de prioritat	Alt				Mig				Baix								
	Destinataris	De 12 a 17 anys				De 18 a 24 anys				De 25 a 30 anys								
	Agents implicats	Lidera	Ajuntament de Casserres															
		Col·labora	Joves de Casserres															
	Temporització		2021				2022				2023				2024			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		Disseny																
		Implementació																
	Avaluació																	
	Recursos	Humans	Ajuntament de Casserres i joves de Casserres															
		Infraestructures	Espai Jove															
		Econòmics	25000€															
	Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> · Compliment de les jornades de rehabilitació · N° de participants 																
	Observacions	El pressupost és de 25000€ pel conjunt de rehabilitació de l'espai, inclou fitxa anterior.																

5.2. EIX 2

Impliquem-nos!

Tot i la voluntat de seguir treballant amb les entitats juvenils ja existents, es creu necessari ampliar aquests espais per implicar i vincular localment el major nombre de joves possible. L'existència d'un espai de coordinació ha de permetre millorar les relacions entre l'Ajuntament i la població jove, a la vegada que fomenti la participació d'aquesta en diferents àmbits de la vida local.

Objectius:

- Generar espais de trobada i circulació d'informació entre l'Ajuntament i la població jove de Casserres.

Els programes que acompanyen aquest eix, son:

COORDINEM-NOS

La creació de l'Espai Jove és un moment excepcional perquè el jovent s'impliqui en reptes col·lectius per la seva pròpia felicitat, aprenentatge i emancipació. L'objectiu de l'Ajuntament per l'Espai Jove és que sigui el més autònom i obert possible, i per això la seva coordinació s'ha de fer basant el treball cooperatiu entre l'Ajuntament i el màxim de jovent que si vulgui implicar.

L'objectiu general és el de generar espais de trobada i circulació d'informació entre l'Ajuntament i la població jove de Casserres, sent-ne l'espai jove el nexa de comunicació.

Actuacions:

Nom de l'actuació: Coordinació espai jove																		
	Eix	Impliquem-nos!																
	Objectius	General	Generar espais de trobada i circulació d'informació entre l'Ajuntament i la població jove de Casserres.															
		Específic	Tenir un espai que de forma periòdica tracti les temàtiques que afecten al jovent del municipi															
	Descripció	<p>Creació d'un espai de trobada entre joves del municipi, representants de grups d'edat i entitats, per treballar temàtiques i propostes que sorgeixin del mateix jovent o l'Ajuntament.</p> <p>Aquest mecanisme serviria per estar al dia de les iniciatives o feines que es facin, sense invalidar altres espais més amplis on treballar projectes concrets.</p>																
	Nivell de prioritat	Alt				Mig				Baix								
	Destinatari	De 12 a 17 anys				De 18 a 24 anys				De 25 a 30 anys								
	Agents implicats	Lidera	Ajuntament de Casserres															
		Col·labora	Joves de Casserres															
	Temporització		2021				2022				2023				2024			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		Disseny																
		Implementació																
	Avaluació																	
	Recursos	Humans	Ajuntament i joves															
		Infraestructures	Espai Jove															
		Econòmics	-															
	Indicadors d'avaluació	<p>·Nº de trobades de l'espai de coordinació</p> <p>·Nº de nois i noies permanents que hi participen</p>																
	Observacions																	

Nom de l'actuació: Programació d'activitats a l'Espai Jove																			
	Eix	Trobem-nos!																	
	Objectius	General	Fomentar la implicació del jovent en un projecte municipal.																
		Específic	Establir una programació periòdica d'activitats a l'espai jove que respongui a les necessitats i ganes del jovent																
	Descripció	<p>Una vegada definit l'espai i l'ús d'aquest, així com els mecanismes de dinamització, l'espai ha de programar activitats de forma periòdica per tal de donar resposta a les necessitats que el jovent del municipi tingui.</p> <p>Aquest procés de programació seguirà la lògica participativa de les fases anteriors a la creació de l'espai.</p>																	
	Nivell de prioritat	Alt			Mig				Baix										
	Destinatari	De 12 a 17 anys				De 18 a 24 anys				De 25 a 30 anys									
	Agents implicats	Lidera		Espai de coordinació de l'espai jove															
		Col·labora		Ajuntament de Casserres															
	Temporització			2021		2022		2023		2024									
				1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		Disseny																	
		Implementació																	
Avaluació																			
	Recursos	Humans		Espai de coordinació d'espai jove															
		Infraestructures		Espai Jove															
		Econòmics		-															
	Indicadors d'avaluació	· N° d'activitats programades																	
	Observacions																		

5.3. EIX 3

Parlem-ne!

L'existència de canals de comunicació fluïds, dinàmics i efectius entre els i les joves, i amb el mateix consistori, esdevé imprescindible per a l'articulació de les polítiques municipals de joventut. Per això aquest eix planteja la generació de mecanismes estratègics de comunicació que garanteixin i complementin els altres dos eixos esmentats per tal de reforçar la implicació i treball del col·lectiu jove al poble.

Objectius:

- Generar espais de comunicació, informació i acompanyament per aconseguir amb els projectes juvenils que sorgeixin al municipi.
- Millorar els canals de comunicació per arribar als i les joves.

Els programes que acompanyen aquest eix, són:

ESPAIS DE COMUNICACIÓ

El programa espais de trobada vol generar aquests espais de comunicació, relació i contacte en l'Ajuntament i el jovent del municipi. És per això que aquest programa es basa en el disseny i l'execució d'aquests espais on es puguin compartir informació, i recollir aquelles necessitats o projectes en els que calgui intervenir.

Els objectius generals del programa són els de generar espais de comunicació, informació i acompanyament, tot millorant els canals de comunicació per arribar als i les joves. L'objectiu específic és tenir un espai telemàtic que de forma periòdica compleixi amb aquestes funcions.

Actuacions :

Nom de l'actuació: Canal JOVE																		
	Eix	Parlem-ne!																
	Objectius	General	Millorar els canals de comunicació per arribar als i les joves.															
		Específic	Establir un canal digital de contacte directe amb els i les joves de Casserres															
	Descripció	Creació d'una llista de contacte via mitjans digitals per tal d'informar d'activitats que es realitzin o per parlar d'algunes qüestions concretes que l'Ajuntament vulgui traslladar als i les joves, o a l'inrevés.																
	Nivell de prioritat	Alt				Mig				Baix								
	Destinataris	De 12 a 17 anys				De 18 a 24 anys				De 25 a 30 anys								
	Agents implicats	Lidera	Ajuntament de Casserres															
		Col·labora	-															
	Temporització		2021				2022				2023				2024			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		Disseny																
		Implementació																
	Avaluació																	
	Recursos	Humans	Ajuntament de Casserres															
		Infraestructures	Mitjà telemàtic (mòbil, ordinador Ajuntament)															
		Econòmics	-															
	Indicadors d'avaluació	<ul style="list-style-type: none"> · Creació del canal · Membres que hi participen 																
	Observacions																	

5.4. EIX 4

EMANCIPEM-NOS!

Millorar les condicions per l'accessibilitat dels i les joves en els àmbits que constitueixen l'emancipació com l'educació, el treball, l'accés a l'habitatge i la salut. L'emancipació juvenil, és un element transversal que travessa de dalt a baix les polítiques de joventut, dotant d'autonomia a la joventut.

Objectius:

- Acompanyar als i les joves en els seus itineraris respecte a les temàtiques de treball, educació, habitatge i salut.

Els programes que acompanyen aquest eix, són:

OFICINA JOVE DEL BERGUEDÀ

Aprofitant que el servei que s'ofereix a l'Oficina Jove del Berguedà, situada a Berga, és un servei comarcal i als i les joves de Casserres els hi pot suposar un greuge el fet de tenir aquest recurs fora del municipi, aquest programa vol acostar els recursos d'informació, assessorament i acompanyament, sempre que siguin necessaris, al jovent de Casserres.

Actuacions:

Nom de l'actuació: Descentralització de recursos comarcals																		
	Eix	Emancipació Juvenil																
	Objectius	General	Acompanyar als i les joves en els seus itineraris respecte a les temàtiques de treball, educació, habitatge i salut.															
		Específic	Descentralitzar recursos comarcals que als quals els i les joves han de recórrer fora del municipi per apropar-los a la realitat de Casserres.															
	Descripció	Sempre que es consideri necessari poder descentralitzar algun recurs municipal de l'Oficina Jove del Berguedà al municipi de Casserres, a través del suport tècnic corresponent, per garantir al jovent una informació, assessorament i acompanyament amb tots aquells temes en els que es detectin necessitats.																
	Nivell de prioritat	Alt				Mig				Baix								
	Destinataris	De 12 a 17 anys				De 18 a 24 anys				De 25 a 30 anys								
	Agents implicats	Lidera	Ajuntament de Casserres															
		Col·labora	Servei Comarcal de Joventut															
	Temporització		2021				2022				2023				2024			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
		Disseny																
		Implementació																
	Avaluació																	
	Recursos	Humans	Tècnic comarcal															
		Infraestructures	Espai jove															
		Econòmics	-															

	Indicadors d'avaluació	Nº de suports que es desenvolupen a Casserres
	Observacions	

5.5. ESQUEMA GLOBAL

EIXOS	PROGRAMES	ACTUACIONS
TROBEM-NOS!	CO-CREACIÓ DE L'ESPAI JOVE DE CASSERRES	Procés participatiu per la definició de l'espai jove
		Adequació de l'espai jove
		Jornades de rehabilitació de l'espai jove
IMPLIQUEM-NOS!	COORDINEM-NOS	Coordinació de l'Espai Jove
		Programació d'activitats a l'Espai Jove
PARLEM-NE!	ESPAIS DE TROBADA	Canal JOVE
EMANCIPEM-NOS!	OFICINA JOVE DEL BERGUEDÀ	Descentralització dels recursos comarcals

6. La sistematització

6.1. DESTINARIS

PROGRAMES	ACTUACIONS	DESTINATARIS		
		12-17 anys	18-24 anys	25-30 anys
CO-CREACIÓ DE L'ESPai JOVE DE CASSERRES	Procés participatiu per la definició de l'espai			
	Adequació de l'espai jove			
	Jornades de rehabilitació de l'Espai Jove			
COORDINEM-NOS	Coordinació de l'Espai Jove			
	Programació d'activitats a l'espai jove			
PARLEM-NE	Canal JOVE			
OFICINA JOVE DEL BERGUEDÀ	Descentralització de recursos comarcals			

6.3. AVALUACIÓ

PROGRAMES	ACTUACIONS	INDICADORS D'AVUACIÓ
CO-CREACIÓ DE L'ESPAI JOVE DE CASSERRES	Procés participatiu per la definició de l'espai	· N° de joves que participen del procés
	Adequació de l'espai jove	· Adequació de l'espai
	Jornades de rehabilitació de l'Espai Jove	· Compliment de les jornades de rehabilitació · N° de participants
COORDINEM-NOS	Coordinació de l'Espai Jove	· N° de trobades de l'espai de coordinació · N° de nois i nois permanents que hi participen
	Programació d'activitats a l'espai jove	· N° d'activitats programades
PARLEM-NE	Canal JOVE	· Creació del canal · Membres que hi participen
OFICINA JOVE DEL BERGUEDÀ	Descentralització de recursos comarcals	· N° de suports que es desenvolupen a Casserres

7. Avaluació del Pla

El Pla Local de Joventut de Casserres és fruit d'un procés de participació entre la regidoria de joventut i el servei comarcal de joventut, que sempre ha intentat tenir en compte la veu del jovent del municipi. Aquesta participació que ha caracteritzat alguna part del procés per reflexionar i crear part d'aquest Pla, així com per validar-ne les propostes que des de la regidoria de joventut s'han llançat. Aquesta voluntat que també es veu reflectida amb les línies de treball estratègic i les actuacions per les quals s'aposten els propers quatre anys, que parteixen de la perspectiva des de la qual es volen abordar les polítiques públiques en matèria de joventut a Casserres. És per això que l'avaluació del mateix Pla parteix d'aquesta lògica, i té en compte diferents moments d'avaluació del mateix Pla tenint en compte la participació com a eix central, i el caràcter dinàmic de les polítiques de joventut, enteses com a polítiques canviants constantment.

Per això, l'avaluació no vol ser fixa en un moment puntual d'aquests propers quatre anys, sinó continuada i qualitativa, sempre nodrint-se de les dades més quantitatives que es puguin extreure dels diferents indicadors d'avaluació de les actuacions que apareixen en el Pla.

L'avaluació del Pla Local de Casserres, s'estructura en:

- Avaluació anual: Anualment, al llarg el primer trimestre de l'any, es revisaran les accions que s'estan duent a terme observant si es compleix amb els indicadors marcats, a la vegada que servirà per iniciar el procés d'implementació de noves actuacions previstes al llarg d'aquests propers anys. El mecanisme utilitzat serà el creat en el si del mateix Pla a través de la coordinació de l'Espai Jove de Casserres, que serà punt de trobada entre joves del municipi i Ajuntament.

- Avaluació final del Pla: Avaluació final del Pla a nivell política, tècnic i amb joves per tal de treure conclusions i començar a treballar amb el futur document de treball estratègic.

8. Annex

8.1. DIAGNOSI PLA LOCAL DE JOVENTUT DE CASSERRES

Document elaborat la tardor-hivern de 2019-2020, mitjançant un recurs de la Diputació de Barcelona de redacció de la diagnosi del Plans Locals de Joventut.

INTRODUCCIÓ

1. Polítiques de Joventut

Les polítiques de joventut a Catalunya.

Amb el retorn de la democràcia alguns consistoris municipals prenen la iniciativa de gestionar les seves pròpies polítiques de joventut, alhora que la Generalitat de Catalunya recull les competències que li són traspassades –mitjançant l'Estatut d'Autonomia- i crea la Direcció General de Joventut, organisme que pren l'encàrrec de promoure les polítiques de joventut a Catalunya.

En el seu inici les polítiques de joventut es centraven en el suport a un associacionisme en explosió, un associacionisme que prenia el paper de representant dels i les joves i que l'administració acceptava com a interlocutor davant del col·lectiu. Exemple d'aquest moment n'és la creació del Consell Nacional de Joventut de Catalunya (1979), que esdevindria interlocutor de l'associacionisme jove davant la Generalitat de Catalunya.

Paral·lelament es desenvolupa la Xarxa d'Informació Juvenil, una de les altres apostes de la primera etapa de les polítiques de joventut, amb l'objectiu d'acostar la informació al col·lectiu jove i descentralitzar determinats serveis del Departament de Joventut.

A cavall dels anys 80's i 90's en una segona etapa de les polítiques de joventut es comencen a considerar les veus emergents que reclamen polítiques integrals de joventut, que evidentment requereixen d'un major esforç de l'administració pel que fa a la coordinació i treball conjunt entre agents implicats. Amb l'objectiu de potenciar aquesta nova línia s'elabora el Pla Interdepartamental Catalunya Jove 93-94, que no només representa per primer cop un treball coordinat de tot el Govern, sinó que per primera vegada suposa un anàlisi important de la realitat juvenil.

És a finals dels 90's quan es genera un nou punt d'inflexió en el camp de les polítiques de joventut. L'explosió de debats a l'entorn de les polítiques joves i el moment sociopolític afavoreixen que es sentin les bases d'un Pla Nacional de Joventut en l'elaboració del qual col·laboraran tots els agents implicats en polítiques de joventut del país.

Aquest procés culmina el novembre del 2000 amb l'aprovació del govern del Pla Nacional de Joventut de Catalunya. Esdevé des d'aleshores el document que defineix, impulsa i coordina les polítiques de joventut a Catalunya. La Secretaria General de Joventut s'encarrega, entre d'altres d'impulsar el PNJC donant suport als Plans Comarcals, al PlanGenerau de la Joanesa d'Aran i els Plans Locals de Joventut, i d'impulsar-lo en l'àmbit associatiu.

Amb tot es passa de les polítiques de joventut centrades en el suport a l'associacionisme i l'oci juvenil de principis dels 80, a les polítiques integrals de joventut promogudes pel Pla Nacional del 2000.

L'etiqueta de "polítiques integrals" de joventut no era gratuïta. El Pla Nacional es basava en els anomenats 10 eixos, agrupats en dues grans línies d'actuació, la d'emancipació i la de participació. En la línia d'emancipació s'hi agrupen els eixos d'educació, treball, habitatge, salut, cultura i mobilitat. En la línia de participació els eixos d'interlocució, el suport a l'associacionisme i el foment de la cultura de la participació. En desè lloc la interculturalitat, un eix transversal a les dues línies d'actuació.

L'aposta del PNJC representava un precedent històric en les polítiques de joventut de Catalunya i esdevenia un exemple per la resta de la comunitat europea.

Entre moltes d'altres de les iniciatives promogudes pel PNJC esdevenen protagonistes sens dubte els Plans de Joventut. Eines de planificació i anàlisi de les polítiques municipals de joventut, però també condició ineludible per disposar del suport econòmic de la Generalitat de Catalunya.

Els plans esdevenen el lligam més estret que mai fins el moment havia existit entre Generalitat i municipis pel que a polítiques de joventut es refereix, però també esdevé condicionant, obligació, referència, eina, excusa, etc.

L'actualitat

Ens trobem en un moment important en la història de les polítiques de joventut de Catalunya. Conflueixen una sèrie de fets històrics que marcaran sens dubte el rumb de les polítiques de joventut del futur.

En primer lloc han passat 10 anys de la redacció del primer PNJC, de la primera planificació seriosa de les polítiques de joventut de Catalunya, i per tant perd vigència el Pla 2000-2010 i entra ja en vigor el nou Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020, una nova eina revisada i actualitzada que ha de marcar les noves línies estratègiques de les polítiques de joventut que es desenvolupen des del govern. En segon lloc el govern de la Generalitat va aprovar la Llei de Polítiques de joventut (any 2010), matèria sobre la qual la Generalitat té la titularitat des de 1979, però que fins ara no havia desenvolupat.

La Llei de Polítiques de Joventut

Després d'un llarg i laboriós procés de consulta que s'ha estès al llarg del territori i que ha implicat una important diversitat d'agents vinculats directament o indirectament a les polítiques de joventut, ha pres forma finalment la Llei de Polítiques de Joventut.

Tal i com hem explicat la Generalitat tenia atribuïdes les competències de gestió de les polítiques de joventut des de l'any 1979, any en que es va signar l'Estatut de Catalunya, però no ha estat fins 31 anys després que s'han desenvolupat a través d'una Llei. De fet cal dir que és la última competència que faltava desenvolupar.

N'ha resultat un document de principis, un marc de referència que caldrà desplegar a través de decrets i atribucions pressupostàries. Al llarg de les seves pàgines ordena una llarga sèrie de conceptes, eines, estructures, serveis, etc. que representen sens dubte la columna vertebral de les polítiques de joventut de Catalunya, aspectes que fins el moment restaven dispersos i mancats del marc normatiu necessari.

Així doncs a dia d'avui les polítiques de joventut de Catalunya disposen del marc necessari pel seu correcte desplegament. És cert per altra part que caldrà estar atents als decrets i als successius desplegaments que permetran saber de la lletra petita de la Llei.

El nou Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020

El PNJC 2000-2010, i com el seu propi nom indica es feia caduc l'any 2010. És per aquest motiu que la

PLA NACIONAL JOVENTUT CATALUNYA
DOS MIL 10 DOS MIL 20

Secretaria de Joventut va començar l'any 2009 a desplegar tota una sèrie d'accions adreçades a revisar el PNJC 2000-2010 i a preparar el nou PNJC 2010-2020.

A grans trets el procés ha comptat amb un primer període de revisió i avaluació del primer PNJC, i un segon període de diagnosi de la realitat i recull de propostes per tal d'afrontar el nou període 2010-2020. També en aquesta ocasió s'ha comptat amb la participació de múltiples agents vinculats directament o indirectament amb les polítiques de joventut que han fet possible disposar d'un punt de vista ampli i divers.

El PNJC 2010-2020 estableix les grans línies estratègiques a desenvolupar per part dels organismes competents en polítiques de joventut, i per reflex o model també pels municipis com Casserres que es disposen a dissenyar les seves pròpies polítiques de joventut.

En tot cas cal esmentar que el PNJC de Catalunya 2010-2020 estableix:

- Un plantejament discursiu.
- Concreció del concepte Joventut.

Una visió:

Una societat on les persones joves puguin desenvolupar els seus projectes de vida i les seves expectatives.

Una societat socialment més justa.

Una societat on les persones joves s'impliquin i tinguin un paper protagonista en el desenvolupament del seu entorn.

Una missió:

Facilitar la realització del projecte de vida de les persones joves atenent la diversitat de formes i models de vida.

Apoderar el jove com agent de canvi social, impulsant el seu paper actiu com a ciutadà en el conjunt de la societat.

Uns reptes –que substitueixen els anteriors Eixos del PNJC 2000-2010-:

Repte 1.- Aconseguir l'èxit en la trajectòria educativa de les persones joves.

Repte 2.- Aconseguir l'èxit en la trajectòria laboral de les persones joves.¹

Repte 3.- Aconseguir l'èxit en la transició domiciliària de les persones joves.

Repte 4.- Promoure una vida saludable de les persones joves.

Repte 5.- Avançar cap a l'autonomia, el desenvolupament personal i la participació en allò col·lectiu de les persones joves.

Repte 6.- Universalitzar la cultura entre la població juvenil: treballar perquè l'oferta cultural respongui a objectius educatius i socialment cohesionadors.

Repte 7.- Avançar cap a un nou model de país i de societat cohesionada, vertebrada territorialment, sostenible i innovadora en les formes d'organització col·lectiva.

Uns objectes. Les polítiques de joventut s'orientaran a:

Polítiques orientades a les transicions o processos d'emancipació.

---

¹ Els reptes 1 i 2 (educació i treball) disposen d'absoluta centralitat en el model estratègic, i per tant també indirectament els sistemes de transició de la formació al treball.

Polítiques orientades a les necessitats de benestar.

Polítiques orientades a l'entorn que condiciona les oportunitats i les necessitats dels joves.

Uns aliats:

L'associacionisme.

La internacionalització de les joventut catalana.

Les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC).

La llengua Catalana.

Uns principis rectors:

Participació.

Transformació.

Integralitat.

Qualitat.

Desenes d'accions a desenvolupar per cadascun dels 7 reptes del PNJC 2010-2020.

Des de la regidoria de Joventut de l'Ajuntament de Casserres s'ha fet ús de les directrius del nou Pla Nacional de Joventut de Catalunya per al disseny i planificació del Pla Local de Joventut 2016-2019 i de les seves polítiques de joventut com a marc de referència de les polítiques de joventut de Catalunya.

El jovent català

El col·lectiu jove de Catalunya es caracteritza per una sèrie de trets que fa que el cas català s'identifiqui amb l'anomenat model mediterrani² d'ocupació, caracteritzat per elevades taxes d'atur i temporalitat, nivells baixos de qualificació, dèficits de cobertura de les prestacions d'ocupació i nivells baixos de sindicació. En definitiva una economia alimentada per joves que abandonen prematurament els estudis atrets pel sou i la feina fàcil. Un model difícil de sostenir que ha mostrat les seves grans debilitats en un context de

---

²Serracant, Pau; Soler, Roger (2009) La joventut catalana al segle XXI. Una anàlisi del Sistema d'indicadors sobre la joventut a Catalunya. BCN: Secretaria de Joventut.

crisi com l'actual, en el que ha estat el col·lectiu jove, i en especial el poc qualificat, el que més ràpid n'ha patit els seus efectes.

Alhora el retorn al sistema educatiu esdevé dificultós per tots aquells i aquelles que han abandonat els estudis de forma prematura.

El mateix sistema econòmic ha propiciat doncs la polarització del col·lectiu jove segons joves amb estudis superiors i joves sense estudis o amb els estudis obligatoris, col·lectius amb capacitats dispars a l'hora de respondre a les dificultats del propi sistema.

Alhora cal tenir en compte l'elevat percentatge de població jove d'origen estranger, que representa a dia d'avui una quarta part de la joventut catalana i que es suma sens dubte al col·lectiu de joves més castigats per les condicions socioeconòmiques. Joves en general pels que no només representa un problema el nivell de qualificació, sinó també el handicap que representa ser identificat com a persona immigrada, sumat a la feblesa de la inexistència d'una xarxa social i familiar que els pugui dotar del suport necessari en moments de dificultats.

Però el model mediterrani al que les dades mostren que estem subjectes té moltes altres connotacions que s'accentuen també en temps de dificultats. L'important paper de la família, característic també del model mediterrani, s'incrementa encara més. De fet la taxa d'emancipació torna a caure, i per tant és també, en aquest cas gràcies a la xarxa familiar, que el jove rep el suport necessari davant la impossibilitats d'aquest a emancipar-se de forma autònoma.

Cal prendre atenció en aquest punt, doncs les dades posen en evidència que les trajectòries de transició vers la vida adulta es mostren molt heterogènies, i en destaca l'origen social, com a condicionant de les oportunitats de que disposen els i les joves. En aquest sentit es fa palès el fracàs de les polítiques socials a l'hora d'afavorir la igualtat d'oportunitat en la transició vers la vida adulta. La família d'origen és qui encara ha de facilitar la transició a la vida adulta de les persones joves, la qual cosa comporta que es produeixin amb intensitat les desigualtats socials.

Les conclusions que aporten les dades no resulten del tot novedoses. Diversos autors i autores han escrit ja al llarg del temps sobre el model de les transició dels joves espanyols i catalans vers la vida adulta, corroboren en tots sentits les dades recollides.

Cécile Van de Velde³ identifica les transicions juvenils de l'estat espanyol com a transicions caracteritzades pel lligam familiar, per l'espera a casa els pares, textualment l'identifica com a model "familiarista", model prou comú entre els països mediterranis.

Al seu torn Carles Simó⁴ i la pròpia Cécile Van de Velde⁵ posen en evidència que les diferències de classe social, o bé el nivell formatiu dels pares, segueixen sent el millor

---

³ Van de Velde, Cécile (2009). Joventuts d'Europa: trajectòries comparades. Àmbits de Política i Societat, núm. 41, p. 43-48.

sistema de predicció del futur del jove o la jove. Finalment Zigmunt Bauman⁶ i un cop reconegut l'escenari aposta per la "bricoidentitat" com a estratègia de supervivència dels joves contemporanis, joves que necessiten d'adquirir la suficient capacitat d'adaptació per desenvolupar-se en un medi en canvi constant, en el que les oportunitats esdevenen també canviants i fugaces, i on mai les decisions preses tenen garanties de seguir una linealitat clara i previsible.

Un context doncs de canvi i de plasticitat, característiques que Bauman⁷ considera que esdevindran no només característiques del col·lectiu jove, sinó que a diferència d'altres generacions poden acompanyar als joves d'avui al llarg de la seva vida, avantsala d'un canvi cultural.

2. Casserres

Casserres és envoltat pels termes d'Casserres, l'Espunyola, Viver i Serrateix, Gironella, i Puig-reig. Pels extrems el travessen les rieres de Clarà i Merola. El terme, de 28.9 Km², és format pel poble de Casserres i els enclavaments rurals de Fonogedell, Sant Pau de Casserres i les colònies tèxtils de l'Ametlla de Casserres i el Guixaró, al peu del riu Llobregat.

La vila de Casserres és esmentada des de l'any 798 quan es construïren una sèrie de fortificacions per tal d'assegurar la frontera de la Reconquesta.

El nom del nostre poble prové del llatí: CASTRUM-SERRAE, que significa: Castell de les Serres. De fet hi hagué una fortalesa situada a la part alta del terme, que dominava la vall del Llobregat. Aquest topònim: CASTRUM SERRIS és esmentat l'any 798, quan Lluís I el Piadós encarregà al comte Borrell de conquerir i reorganitzar el país i d'establir-hi una línia de fortificació que tenia com a punts: Cardona, Casserres i Osona. De fet el nom del nostre municipi coincideix amb un altre Casserres que hi ha a la comarca d'Osona, però no hi ha dubte que en el document de Lluís el Piadós es parla de Casserres del Berguedà, i que per tant fou fortificat, i no pas del monestir del mateix nom que hi ha a l'Osona, com han pretès alguns autors, la prova de tot això és que s'establí una línia defensiva marcada per diversos castells un dels quals coincideix amb el que hi havia situat a Casserres del Berguedà.

El nom del poble ja ens dóna dues pistes sobre els orígens del municipi: en primer lloc que nasqué a l'època de la reconquesta a redós d'un castell de defensa contra els moros, i en

---

4Simó, Carles (2008) Les transicions a la vida adulta en el context de la globalització. Col·lecció Aportacions, 35. Secretaria de Joventut.

5 Van de Velde, Cécile (2008) Fer-se adult. Sociologia comparada de la joventut a Europa. Col·lecció Aportacions, 34. Secretaria de Joventut.

6Bauman, Zygmunt (2008) Una nova escena del drama entre vell i Jove. Col·lecció Aportacions, 36. Secretaria de Joventut.

7Bauman, Zygmunt (2008; 34)

segon lloc que va prendre el nom de l'element que li va donar origen: el castell, i el lloc on estava situat: la serra. CASTRUM: cas, SERRIS: serres.

Al segle XVI la vila quedà quasi deserta a causa dels efectes de la pesta negra. A finals del mateix segle es bastí una nova església i la vila fou fortificada. Les muralles varen tornar a ser enderrocades a la fi de la Guerra dels Segadors quan incendiaren la vila. La represa s'inicià gradualment però els miquelets la tornaren a cremar a l'any 1713.

3. El previ

Introducció

La redacció de la diagnosi del Pla Local de Joventut parteix de la reflexió prèvia de la regidoria de Joventut, partint de les següents dimensions:

- L'anàlisi prèvia de la pròpia regidoria.
- L'experiència acumulada al llarg dels anys de treball.
- Les bases establertes per la Direcció General de Joventut i el Pla Nacional de Joventut 2010-2020.
- Reflexions que marcaran les grans prioritats i les línies de treball del Pla Local de Joventut de Casserres, i les polítiques que se'n derivin.

Missió i prioritats

El Pla Local de Joventut que ens ocupa pretén:

Plantejar la política de joventut a través de la Regidoria de Joventut amb l'objectiu d'aconseguir la implicació del col·lectiu de joves de Casserres, tenint com a eix central la participació en la vida social del municipi.

Les prioritats, reflexions inicials:

Aquesta diagnosi ha de permetre obtenir una fotografia el més ajustada de la realitat juvenil de Casserres per tal de planificar i ajustar les intervencions de l'Ajuntament cap al col·lectiu jove en el propers anys.

METODOLOGIA

4. Metodologia

Introducció

La diagnosi del Pla Local de Joventut de Casserres és un document extens i curós en la seva metodologia que ha volgut donar resposta a les necessitats i expectatives de la regidoria de Joventut, sense descuidar el pragmatisme, la viabilitat i la flexibilitat que ha de tenir un document d'aquest caire.

A continuació s'exposen al detall aquells aspectes més destacats del procés metodològic seguit i emprat per a l'elaboració de la diagnosi.

Marc normatiu

La regidoria de Joventut de l'Ajuntament de Casserres té en compte el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020 i els seus principis rectors com a referents teòrics i metodològics. Se n'ha fet ús tant en el procés d'elaboració del Pla, com evidentment en el disseny de les polítiques.

Participació

En els últims anys, la participació ha esdevingut un valor fonamental en les polítiques públiques en general i molt especialment en les de joventut. I això significa que han d'incloure els i les joves en les diverses fases del desenvolupament de les polítiques i programes, així com els diversos agents que hi intervenen. La missió mateixa del PNJCat 2010-2020 proposa apoderar les persones joves impulsant el seu paper actiu com a ciutadans i ciutadanes. Per això cal elaborar polítiques per enfortir la participació de les persones joves i cal tenir present que els i les joves i el moviment juvenil organitzat són un agent fonamental a incloure en el disseny, la implementació i l'avaluació de qualsevol política de joventut.

Transformació

Les polítiques de joventut han de tenir una voluntat transformadora en la línia que apunta la missió del PNJCat: afavorint l'apoderament de les persones joves i els processos de mobilitat social. Per fer-ho cal incorporar una mirada crítica que doni a les polítiques de joventut una voluntat de transformar tant les condicions de vida dels i de les joves com el model de societat en general. Perquè les polítiques de joventut siguin realment transformadores cal que tinguin impacte sobre la societat.

Integralitat

El PNJCat planteja les polítiques de joventut de manera integral, és a dir, pretén actuar sobre totes les esferes i dimensions de la vida de les persones joves i això es veu reflectit en la diversitat de reptes i àmbits materials sobre els quals vol incidir el Pla. Alhora, l'actuació sobre aquestes esferes i la resposta a les problemàtiques o necessitats també ha de ser integral, ja que solen ser multicausals i estar interrelacionades (educació i treball, participació i educació, etc.). Cal entendre que l'individu és un i que, per bé que les lògiques administratives demanin divisions sectorials, cal actuar tenint en compte la globalitat.

Qualitat

Les polítiques de joventut s'han d'adequar a la realitat social per tal de respondre a les necessitats i projectes de la gent jove. Per això és indispensable que es facin sobre el coneixement constant de la realitat juvenil i del seu entorn social. Aquest coneixement ha d'esdevenir un exercici permanent que contribueixi a adaptar les polítiques a les transformacions de la joventut i les diferents realitats socials, a través de diagnòstics que han de servir per orientar la planificació de les polítiques de joventut.

Cal que les polítiques de joventut es duguin a terme sota el principi de la proximitat per ajustar-se a les necessitats específiques de cada territori i de cada col·lectiu.

La concreció metodològica i la planificació de les polítiques de joventut que representa el PNJCat no pot anar en detriment de la innovació i la creativitat d'aquestes.

L'avaluació és una eina indispensable per obtenir informació sobre els resultats de les polítiques i els processos que hi han estat implicats.

Parts de la diagnosi

Presentem a continuació una aproximació a les diferents parts en les que s'ha estructurat el procés d'elaboració de la diagnosi del PLJ de Casserres. Per més detall es pot consultar l'apartat de metodologia inclòs a la introducció de cadascun dels apartats, on s'hi detallen actuacions, dates, agents implicats i altres informacions complementàries.

Cal tenir en compte que la diagnosi és una de les parts més extenses i importants del Pla. Cal que la diagnosi sigui una eina útil, en primer lloc per disposar d'una imatge el màxim d'ajustada possible de la realitat del col·lectiu jove, i en segon lloc útil com a base sobre la qual assentar el disseny del PLJ, i per tant de les actuacions que dirigiran les polítiques de joventut dels propers anys.

S'ha dividit en tres grans parts:

La primera part és l'Anàlisi de les Polítiques de Joventut. Inclou:

- Visualització de les polítiques actives.
- Visualització dels recursos humans, recursos econòmics, equipaments, teixit associatiu, projectes de referència, etc.
- Informació que un cop contrastada amb les dades resultants de la diagnosi, ha de permetre valorar la idoneïtat de cadacuna d'elles.

La segona part és l'Anàlisi de la Realitat Juvenil. Recull les dades quantitatives i qualitatives complementades les unes amb les altres. Important, doncs recull la informació derivada de les dades sociodemogràfiques, però sobretot dels grups de treball amb joves, tècnics/ques i professionals del sector.

La tercera i darrera part són les conclusions de la diagnosi, un abstracte d'allò més destacat de cadascuna de les parts de la diagnosi.

Cronologia

Amb l'objectiu d'oferir una visualització fàcil del procés i de les seves actuacions presentem a continuació una cronologia detallada:

Data	Acció
20/05/2019	Reunió de coordinació tècnica d'inici del treball.
23/12/2019	Sessió de treball de diagnosi amb el col·lectiu jove, celebrada al local de la sala de lectura i amb la participació de 9 persones joves.
Primer quinzena de febrer	Treball de diagnosi amb professionals, mitjançant una enquesta individualitzada de captació de l'opinió i les aportacions dels professionals entrevistats.
17/02/2020	Presentació d'un esbós del document de diagnosi per revisió
15/03/2020	Lliurament del document definitiu

DIAGNOSI

5. Plantejament de la Diagnosi

Anàlisi de prioritats

Forma part dels principis rectors del PNJ 2010-2020, concretament en el de Qualitat, prioritzar les temàtiques que es volen abordar en l'anàlisi i que determinaran en bona mesura la redacció del PLJ.

Tal i com s'ha esmentat, Casserres ja fa anys que treballa amb polítiques de joventut, per tant aquest nou Pla parteix de les polítiques i plans que s'han elaborat i desenvolupat anteriorment. Evidentment els anys d'experiència, les dades disponibles, el coneixement de les necessitats del col·lectiu jove, així com també de les possibilitats de la regidoria són suficients per determinar quines han de ser les prioritats de les polítiques de joventut del poble. Unes prioritats que es concreten amb:

- Facilitar el procés emancipatiu del col·lectiu jove.
- Promoure un jovent actiu socialment i ciutadanament.
- Dotar d'eines i recursos al col·lectiu jove per resoldre les seves necessitats.

Al seu torn endega la diagnosi amb l'objectiu d'analitzar amb detall la realitat i les necessitats del col·lectiu jove de Casserres i fa seus els reptes fixats en el PNJC 2010-2020:

Repte 1.- Aconseguir l'èxit en la trajectòria educativa de les persones joves.

Repte 2.- Aconseguir l'èxit en la trajectòria laboral de les persones joves.

Repte 3.- Aconseguir l'èxit en la transició domiciliària de les persones joves.

Repte 4.- Promoure una vida saludable de les persones joves.

Repte 5.- Avançar cap a l'autonomia, el desenvolupament personal i la participació en allò col·lectiu de les persones joves.

Repte 6.- Universalitzar la cultura entre la població juvenil: treballar perquè l'oferta cultural respongui als objectius educatius i socialment cohesionadors.

Repte 7.- Avançar cap a un nou model de país i de societat cohesionada, vertebrada territorialment, sostenible i innovadora en les formes d'organització col·lectiva.

6. Anàlisi de les Polítiques de Joventut (APJ)

Introducció

L'anàlisi de les polítiques de joventut és un pas imprescindible en l'elaboració de la diagnosi. El seu objectiu és visualitzar quina és l'oferta real i els recursos disponibles en matèria de joventut en el conjunt del municipi.

En un segon moment la informació recollida en l'Anàlisi de les Polítiques de Joventut (APJ) es contrastarà amb les necessitats recollides a l'Anàlisi de la Realitat Juvenil (ARJ), de manera que permetrà entendre fins a quin punt els recursos i polítiques existents s'ajusten a les necessitats reals o percebudes dels i les joves.

Metodologia

L'anàlisi de les polítiques de joventut ha requerit principalment d'una bona dosi de treball intern amb l'objectiu d'enumerar i recopilar informació al respecte dels serveis i recursos existents. Destaca en tot cas i en aquesta primera fase el treball intern fet pels tècnics i regidors municipals de l'Ajuntament de Casserres, amb l'objectiu de visualitzar les polítiques que s'adrecen o afecten a les persones joves del municipi.

Es tracta d'una fase de treball que tal i com s'ha esmentat parteix del principi rector d'integralitat del PNJC 2010-2020 que destaca la importància de disposar d'una visió integral identificant els i les agents que desenvolupen accions que afecten a les condicions de vida de les persones joves, sempre des d'un punt de vista de d'interinstitucionalitat i interdepartamentalitat.

El teixit associatiu

Catalunya es caracteritza per disposar d'un teixit associatiu extens, amb un pes històric i social importantíssim, fins al punt que no és possible entendre la història de Catalunya sense comptar amb el paper que hi ha jugat el teixit associatiu, les entitats culturals, de lleure, esportives.... Casserres no és l'excepció, i com podrem veure a continuació compta també amb un nombre important d'entitats que marquen el pols de la participació i de la dinamització del municipi:

Entitats específicament juvenils:

Assemblea de Joves de Casserres: Organització d'activitats culturals, cursets i tallers de diferents tipus, concerts i organització de la Festa Major alternativa. L'Assemblea de Joves de Casserres està formada per un grup de joves moguts per inquietuds molt diverses.

Grup d'Esplai Xiruques del Roc de La Mel: Entitat dedicada a l'educació en el lleure que realitza activitats per a infants i joves durant els caps de setmana.

Entitats no juvenils que treballen en polítiques de joventut:

Aquest apartat representa les entitats del poble que no estrictament juvenils, però el la que hi ha joves que hi participen. En aquests sentit, Casserres té diverses entitats, principalment esportives i culturals on els col·lectiu jove hi participa o en forma part però sense el gruix principal de l'entitat.

Recursos humans

Actualment els recursos humans destinats a polítiques de joventut són el tècnic de joventut compartit amb 2 municipis més (Puig-reig i Avià). De manera interdepartamental es compta puntualment amb l'equip de la regidoria de benestar social, i també amb els tècnics comarcals de joventut, ocupació i serveis socials.

Infraestructures

Els joves de Casserres no compten amb un local exclusiu d'accés públic on realitzar activitats de dinamització, ni cap local compartit on poder realitzar activitats dinamitzades.

Malgrat això, Casserres disposa dels següents equipaments:

Local Cultural Ametlla: Local destinat als veïns de l'Ametlla de Casserres, per a fer-hi activitats de lleure i com a seu social per a reunions d'entitats.

Biblioteca municipal i bibliobús

Consultori municipal: Edifici destinat als professionals de sanitat i Serveis Socials, per a la seva atenció al públic.

Local cultural: Està pensat per a què sigui un espai polivalent i multifuncional. Consta d'una sala a planta baixa remodelada recentment i adequada per a la realització d'actuacions de teatre, grups musicals i exposicions. A la sala del primer pis es realitzen els assajos de la Coral Sant Bartomeu, tallers, cursets i, en general, activitats organitzades per entitats del poble. La planta sotacoberta disposa d'una sala de reunions per a les entitats.

Pavelló d'esports municipal: És un pavelló adequat per a la pràctica de diferents esports: Futbol sala, bàsquet, tennis i patinatge. També s'hi realitzen les classes d'educació física dels alumnes de l'escola i activitats extraescolars.

Zona esportiva Casserres: En la zona esportiva de Casserres hi ha ubicat el camp de futbol i les instal·lacions de les piscines municipals, que consten d'una piscina gran per nedadors, una de mitjana i una de petita per a infants menors de 7 anys. També disposen

de terrassa i servei de bar. Estan obertes al públic des de la primera quinzena de juny fins a finals d'agost.

Públic diana

El PNJCat2020 estableix que les polítiques juvenils són aquelles adreçades als joves de 16 a 298 però la realitat de molts municipis de Catalunya i la voluntat d'arribar a un sector en concret fa que aquesta franja d'edat comenci als 12/13 anys, coincidint amb l'inici dels estudis secundaris. El mateix PNJCat ja compta amb el fet que la complexitat de la joventut i la diversitat de polítiques que s'hi adrecen obliguen a ser oberts en les fronteres de l'edat.

I també algunes actuacions, sobretot en matèria d'ocupació o habitatge, poden arribar a aplicar-se a persones fins als 34 i 35 anys.

Amb tot, cada poble o ciutat són diferents i tenen les seves peculiaritats i Casserres no n'és una excepció. Així doncs, aquest PLJ farà incidència en la població de Casserres major de 15 anys i segons els programes o activitats, aquestes es centraran en una franja d'edat o en un altre.

7. Anàlisi de la Realitat Juvenil (ARJ)

Introducció

L'Anàlisi de la Realitat Juvenil és un dels apartats cabdals en l'elaboració del PLJ. Té com a objectiu disposar d'una fotografia el més aproximada possible a la realitat, que ha de permetre assentar les bases per al disseny del Pla i de les polítiques de joventut.

Per disposar-ne s'ha treballat amb la suma de dades quantitatives i dades qualitatives en les que s'han prioritzat i potenciat les dades relacionades amb els temes claus per les polítiques de joventut del municipi, determinades prèviament a l'apartat 2.2. de Missió i Prioritats.

Dades quantitatives

L'anàlisi quantitativa és una de les dues grans parts de la diagnosi. Les dades quantitatives aporten informació objectiva sobre l'estat i la distribució dels i les joves de Casserres, en comparació amb d'altres àmbits territorials com la comarca del Berguedà i Catalunya.

Dades qualitatives

L'anàlisi qualitativa té com a objectiu recollir l'opinió d'aquells/es agents amb un punt de vista privilegiat del col·lectiu jove, no només amb l'objectiu de copsar diferents opinions, sinó discursos representatius, orientacions i tendències. També és important tenir en compte que la diagnosi en la seva vessant qualitativa no només recull realitats, sinó sobretot realitats percebudes, tant o més interessants que les quantitatives, doncs aporten informació subjectiva de gran valor a l'hora de planificar les actuacions.

La informació qualitativa és també de gran utilitat per complementar i interpretar les dades quantitatives, insuficients per poder disposar d'una informació acurada i ajustada a la realitat.

Metodologia

Tal i com s'ha esmentat la diagnosi és un dels apartats cabdals, no només pel pes que aquesta té en el conjunt del PLJ, sinó per l'important lligam de la diagnosi que presentem amb els principis rectors de les polítiques de joventut de Catalunya.

El disseny de la diagnosi contempla els principis de qualitat, de participació i de transformació, tots ells recollits en el document que ens ocupa.

Qualitat perquè s'han tingut en compte totes les parts necessàries, per la diversitat i la qualitat de les fonts, i per les múltiples revisions, actualitzacions i ampliacions a les que s'ha vist sotmès el document per tal d'ajustar-lo en tot moment a la realitat i a les últimes dades disponibles.

Participació perquè el nombre i la diversitat dels i les agents implicats/des garanteix un visió amplia i plural del col·lectiu jove, i el procés seguit un bon nivell d'implicació i seguiment.

Transformació perquè des del seu inici el procés de treball ha tingut com a objectiu descriure la realitat per tal d'endegar accions que permetin treballar les necessitats detectades i millorar en definitiva la qualitat de vida de les persones joves de Casserres, tot amb la participació i la implicació dels i les agents implicats en el mateix procés de treball.

Integralitat perquè com els mateixos reptes del PNJC la diagnosi que ens ocupa vol considerar les diferents esferes i dimensions de la vida de les persones, i no només des del punt de vista de la regidoria de joventut, sinó del conjunt de les polítiques públiques.

El treball amb dades quantitatives i qualitatives requereix d'accions i estratègies diferents que exposem a continuació:

Dades quantitatives

En el cas de les dades quantitatives s'ha fet ús de les dades disponibles a fonts com ara l'Institut d'Estadística de Catalunya, l'Observatori del Treball de la Generalitat de Catalunya, el Departament d'ensenyament i altres.

Dades qualitatives

Per a la recollida de dades qualitatives s'ha optat per fer ús dels grups de treball i d'entrevistes en profunditat. Els grups de treball, més enllà de ser d'utilitat per recollir l'opinió d'un nombre important de persones, serveixen per a detectar tendències i complementar les dades quantitatives.

Tal i com s'ha esmentat anteriorment l'objectiu de la diagnosi no era convocar el màxim nombre d'agents possible, que també, sinó disposar d'una representació important i ajustada dels diferents perfils i discursos presents a Casserres.

Les sessions de treball van ser:

Sessió de treball amb joves. Dilluns 23 de desembre de 2019, Edifici de la Sala de lectura de Casserres. (De 16.00 a 18.00 hores)

Els i les joves, com a veritables protagonistes del PLJ de Casserres, han format part també dels grups de treball de diagnosi. Per fer-ho possible es va optar per fer convocatòria a determinades persones joves de Casserres que fossin representatives del col·lectiu jove i de l'associacionisme municipal.

Van participar a la trobada un total de 9 joves d'edats compreses entre els 16 i els 23 anys. Destaca que hi van participar 8 noies i només 1 noi.

Entrevistes a professionals

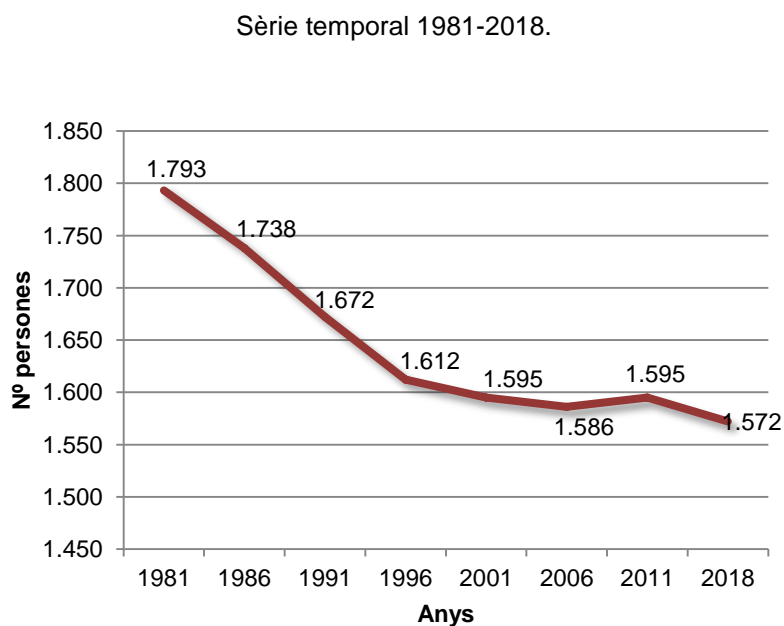
Per tal d'obtenir l'opinió i les aportacions de certs agents que treballen al territori, es van realitzar entrevistes individuals a perfils concrets. En aquest cas, es va optar per l'equip d'educadors socials del consell comarcal que treballen al municipi i també la dinamitzadora del centre de joves migrants de Gironella que també estan treballant en altres pobles (com Casserres).

Evolució de la població

Casserres és un municipi amb una evolució de la població molt particular i diferent a la resta d'àmbits territorials de comparació.

Des de l'inici de les dades de referència el municipi viu un descens marcat de la població fins a finals dels anys 90 del segle passat, moment en que hi ha una desacceleració d'aquest decreixement de la població fins l'any 2011, moment a partir del qual la població torna a disminuir considerablement.

Gràfica 1 : Evolució de la població de Casserres. Nombres absoluts.

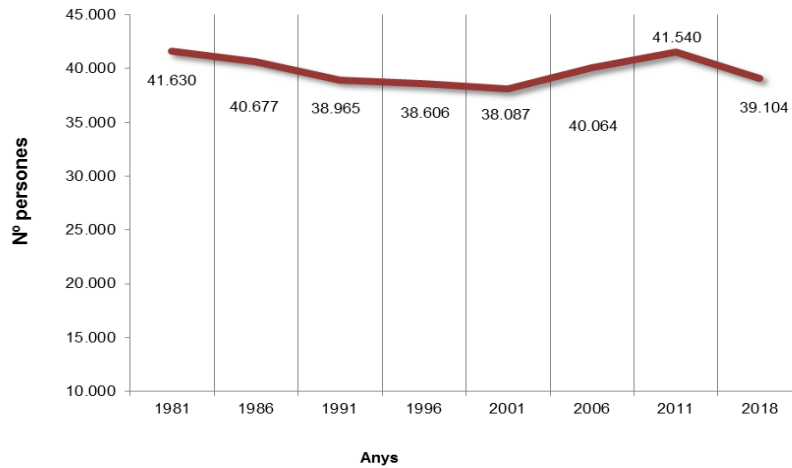

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT

Tal i com es pot observar a la gràfica 2 l'evolució demogràfica de Casserres destaca per seguir una evolució particular i exclusiva i que dista de la dinàmica evolutiva comarcal. Només en els darrers anys analitzats es detecta certa similitud amb la situació comarcal, on tots dos territoris analitzats perden població després d'uns anys de creixement.

Gràfica 2 : Evolució de la població del Berguedà. Nombres absoluts.

Sèrie temporal 1981-2018.

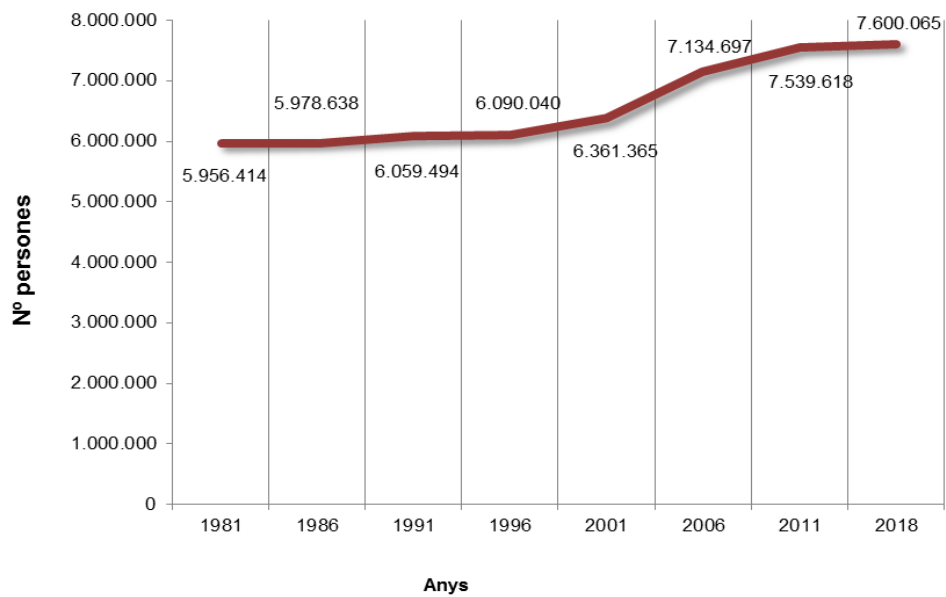

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT

La gràfica 3 mostra també com la població de Catalunya segueix d'inici una evolució més marcada que els dos àmbits territorials comentats, amb períodes de creixement constant de la població i no és fins a la dècada del 2000 que també incrementa de forma evident la seva població, per realentir-se també a partir del 2011, cosa que no passa ni al municipi ni a la comarca.

Gràfica 3 : Evolució de la població de Catalunya. Nombres absoluts.

Sèrie temporal 1981-2018.

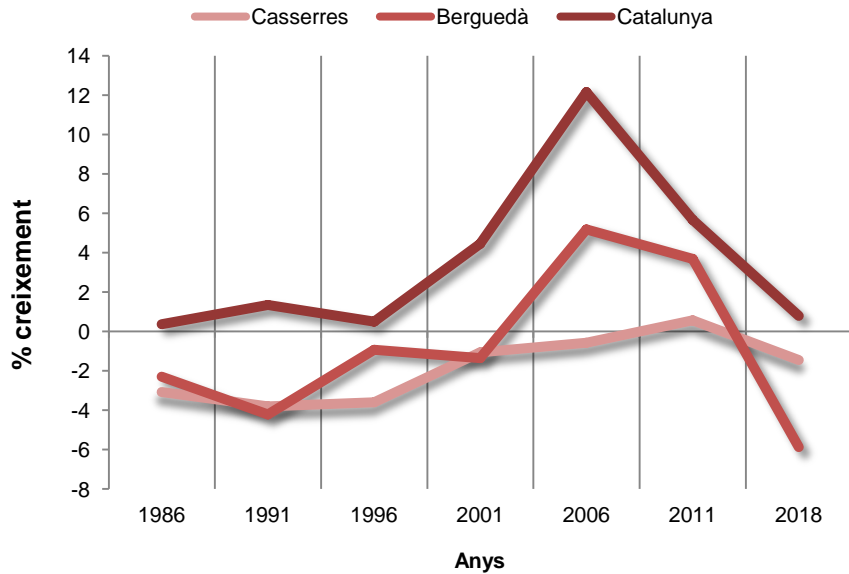

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT

La gràfica 4 aporta una imatge clara de quines han estat les dinàmiques d'evolució de la població dels diferents àmbits territorials.

Es posa en evidència que Casserres en els darrers anys ha estat per sota de la línia de creixement positiu, és a dir, ha anat perdent població al llarg dels darrers 20 anys. Si bé és cert que aquest decreixement ha estat cada cop menys important, les dades continuen sent negatives pel que fa al nombre absolut de població.

Gràfica 4: Índex d'evolució de la població de Casserres, el Berguedà i Catalunya. Sèrie 1990-2014.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT

Amb la gràfica 5 podem observar com la piràmide de població de Casserres compleix en bona part amb l'estàndard de Catalunya. Un piràmide amb forma de fus típica dels municipis catalans, en la que destaca un part central especialment crescuda, una part alta piramidal i una base estreta en lleuger creixement.

Aquesta forma tant particular s'explica gràcies a diversos motius:

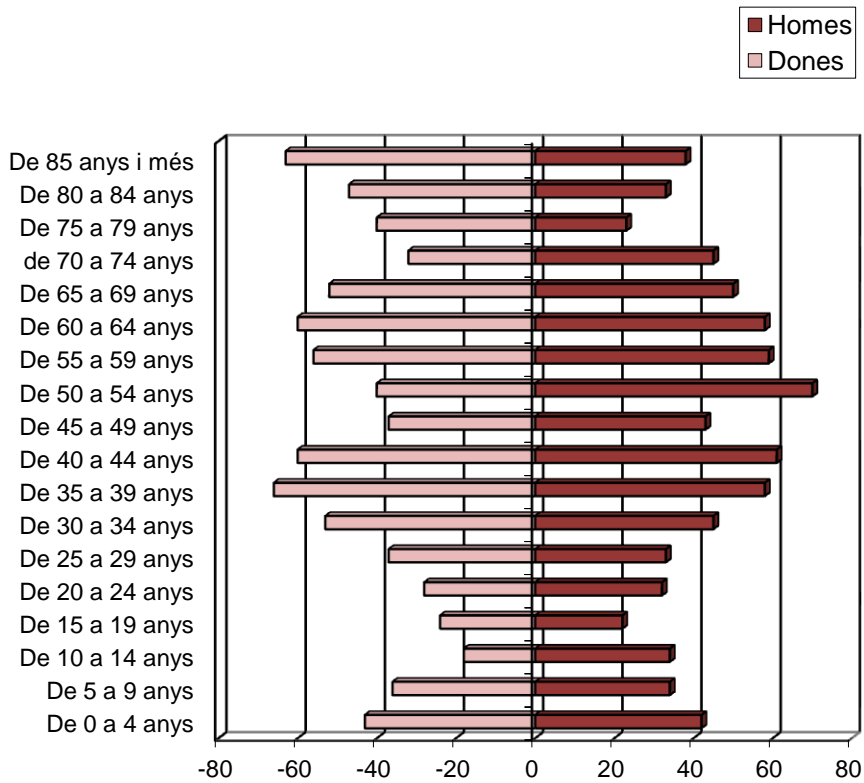
La part central, molt crescuda, respon a l'històric Baby Boom, un fenomen comú al conjunt de l'estat espanyol derivat de la recuperació econòmica que va viure el país passats els pitjors anys de la dictadura franquista.

A les franges joves una dràstica davallada de la població derivada d'una molt important disminució de la natalitat.

Un lleuger creixement de les franges infantils derivada dels naixements de les franges adultes més poblades, just i com dèiem, els fills del Baby Boom.

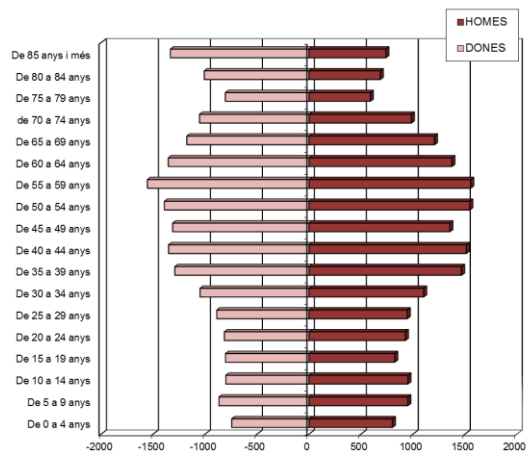
Tal i com es pot veure si observem les piràmides de població -testimonials- de la comarca del Berguedà i de Catalunya, podem observar com la piràmide de Casserres compleix amb el model d'ambdós àmbits territorials de comparació.

Gràfica 5 : Piràmide d'edats. Casserres. Any 2018.

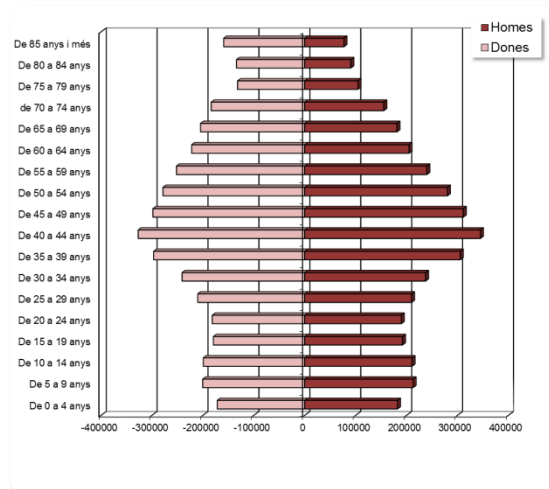
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT

Gràfica 6 : Piràmide d'edats. Berguedà. Any 2018.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT

Gràfica 7 : Piràmide d'edats. Catalunya Any 2018.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT

L'anàlisi amb detall ens mostra que:

La franja més poblada és la franja de 35 a 39 anys, a diferència del que passa a Catalunya i a la comarca.

La franja menys poblada (a excepció de la vellesa) és la de 15 a 19 anys amb una suma de 46 persones, seguida de la franja 10 a 14 anys amb 52 persones. En aquest cas Casserres es comporta de similar a Catalunya i a la comarca, doncs en ambdós casos la frana menys poblada és, també, la de 15 a 19 anys.

Si tenim en compte que oficialment les polítiques de joventut s'adrecen a la població de 15 a 29 anys podem afirmar que en l'actualitat s'adrecen a grans trets a les franges d'edat menys poblades.

La taula A aporta informació lleugerament més detallada que la recollida a les piràmides de població (gràfica 5) sobre la distribució de la població jove segons edats.

A Casserres el col·lectiu jove, representat en els anys 15 a 29 anys, representa el 11,20% del total de població.

Més enllà dels quinquennis de la taula D, i sent coherents amb el criteris d'edat del Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020 cal dir que són 176 les persones entre 15 i 29 anys a les que s'adrecen les polítiques públiques de joventut promogudes per la Direcció General de Joventut.

Taula A: Distribució de la població de Casserres segons sexe i edat. 2018.

	Homes	Dones	Total	% homes	% dones	% total
De 0 a 4 anys	42	43	85	49,41	50,59	5,41
De 5 a 9 anys	34	36	70	48,57	51,43	4,45
De 10 a 14 anys	34	18	52	65,38	34,62	3,31
De 15 a 19 anys	22	24	46	47,83	52,17	2,93
De 20 a 24 anys	32	28	60	53,33	46,67	3,82
De 25 a 29 anys	33	37	70	47,14	52,86	4,45
De 30 a 34 anys	45	53	98	45,92	54,08	6,23
De 35 a 39 anys	58	66	124	46,77	53,23	7,89
De 40 a 44 anys	61	60	121	50,41	49,59	7,70
De 45 a 49 anys	43	37	80	53,75	46,25	5,09
De 50 a 54 anys	70	40	110	63,64	36,36	7,00
De 55 a 59 anys	59	56	115	51,30	48,70	7,32
De 60 a 64 anys	58	60	118	49,15	50,85	7,51
De 65 a 69 anys	50	52	102	49,02	50,98	6,49
de 70 a 74 anys	45	32	77	58,44	41,56	4,90
De 75 a 79 anys	23	40	63	36,51	63,49	4,01
De 80 a 84 anys	33	47	80	41,25	58,75	5,09
De 85 a 89 anys	24	38	62	38,71	61,29	3,94
De 90 a 94 anys	12	23	35	34,29	65,71	2,23

De 95 a 99 anys	2	1	3	66,67	33,33	0,19
De 100 anys i més	0	1	1	0,00	100,00	0,06
Total	780	792	1.572	49,62	50,38	100,00
15 a 29 anys	87	89	176	49,43	50,57	11,20

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT

Més important, reflex de la situació demogràfica actual, és la informació que aporta la taula B i la gràfica 8 que la complementa. Podem observar com l'evolució de la població jove és negativa, fins al punt de perdre en 122 persones joves entre els anys 2002 i 2018. A més, la situació de Casserres és en aquest sentit força dolenta, doncs com es pot observar en la resta d'àmbits territorials de comparació l'evolució és menys negativa, no només en el percentatge que representa la població jove respecte el total de la població, sinó també en els nombres absoluts.

Taula B: Evolució de la població jove de Casserres, el Berguedà i Catalunya. Nombres absoluts i percentatge sobre el total de població. Sèrie temporal 2002-2018.

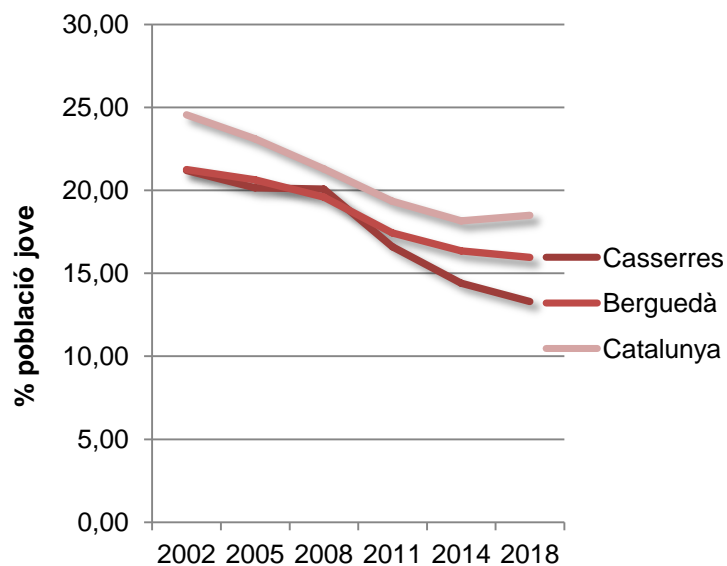
Joves 12 a 29	2002		2018		Variació	
	Nº	%	Nº	%	Nº	% increment
Casserres	331	21,19	209	13,30	-122	-7,89
Berguedà	8.205	21,26	6.242	15,96	-1.963	-5,30
Catalunya	1.597.143	24,55	1.405.105	18,49	-192.038	-6,06

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

A la gràfica 8 podem observar en detall l'evolució de l'índex de joventut. Una evolució en negatiu compartida amb la resta de territoris de referència i en la que Casserres ha perdut índex de joventut en els darrers anys. A més, aquesta pèrdua del pes de la població jove, és molt més significativa si la comparem amb la resta dels àmbits analitzats. Si ens fixem en la dinàmica comarcal, tot i que també perd pes de la població jove, el cas de Casserres en perd molt més, passant de tenir índex de joventut similars a principis del segle XXI, a estar per sota de la comarca l'any 2018.

Gràfica 8: Evolució de l'índex de població juvenil (12-29 anys). Casserres, Berguedà i Catalunya.

Sèrie temporal 2002-2018.

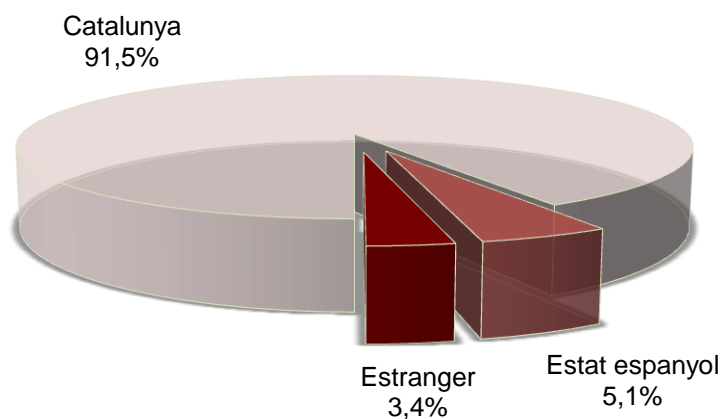
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'IDESCAT.

Naturalesa de la població

Sobre la naturalesa de la població de Casserres, és interessant veure la procedència dels seus habitants i la comparativa amb la població jove. En primer lloc, la gràfica 9 aporta informació sobre la distribució del conjunt de la població de Casserres segons el seu lloc de naixement.

Tal i com es pot observar, i segons dades del 2018, les persones nascudes a Catalunya representen un 91,5%, seguit del 5,1% de persones nascudes a l'estat espanyol, i del 3,4% de població nascuda a l'estranger.

Gràfica 9: Distribució de la població de Casserres segons lloc de naixement. Catalunya, CCAA i estranger. 2018.

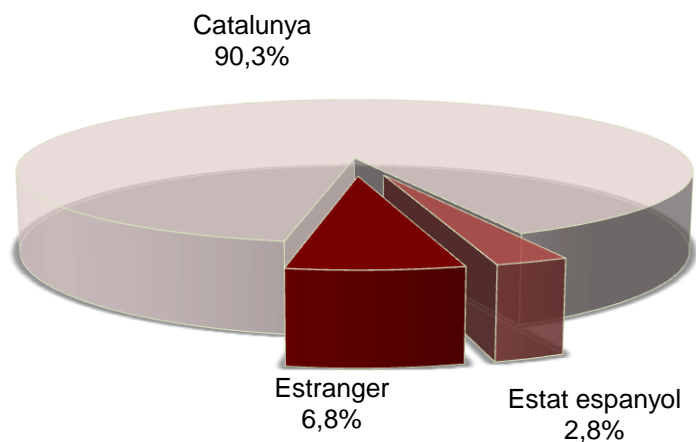

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Per contra, si ens fixem en la gràfica 10, centrada amb el lloc de naixement de la població jove de Casserres, observem que el percentatge de joves nascuts a l'estranger, és superior al de la gràfica 9 amb gairebé el doble de punts percentuals.

Posa en evidència que el flux d'arribada de persones procedents de l'estat espanyol dels anys 60 i 70 s'atura de forma significativa, de manera que en l'actualitat són més les persones joves nascudes a l'estranger que les nascudes a la resta de l'estat espanyol.

Gràfica 10: Distribució de la població jove de Casserres (15/29 anys) segons lloc de naixement. Catalunya, CCAA i estranger. 2018.

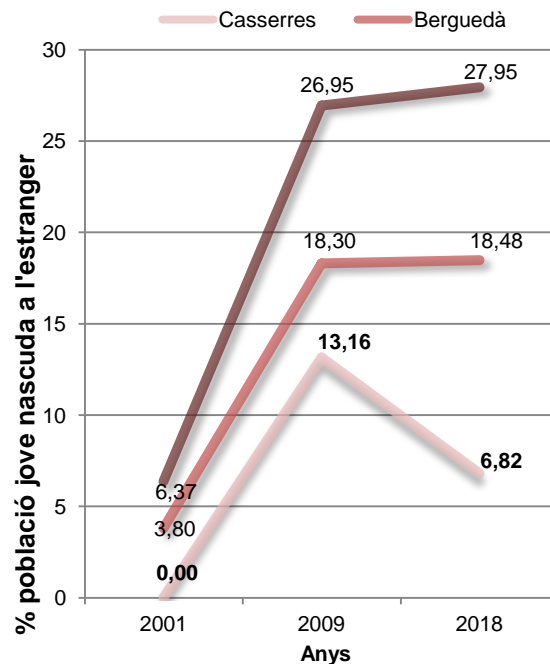
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Per complementar aquestes dues gràfiques, és interessant veure l'evolució que ha tingut la població jove nascuda a l'estranger i comparar-la amb els dos àmbits d'anàlisi territorial.

Tal i com apuntaven les dades de les gràfiques anteriors, l'increment dels i de les joves nascuts/des a l'estranger és significatiu, passant en el cas de Casserres d'un percentatge de 0,0% l'any 2001 a un percentatge del 6,82% l'any 2018.

Gràfica 11: Evolució de la població jove (15/29 anys) nascuda a l'estranger.

Sèrie temporal 2001-2018. Casserres, Berguedà i Catalunya.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'IDESCAT.

Podem observar com Casserres ha quedat al marge dels percentatges que ha viscut la comarca o Catalunya en el mateix sentit, doncs en aquest casos l'increment ha estat molt més elevat. Si bé al 2001 els percentatges dels tres territoris eren propers, al 2018 aquests s'han distanciat i Casserres queda molt per sota del Berguedà, amb una diferència de 12 punts percentuals i allunyadíssima de la mitjana catalana, amb 21 punts percentuals menys. Es posa en evidència doncs que el baix percentatge de població jove nascuda a l'estranger és una de les particularitats del municipi.

Trajectòria educativa

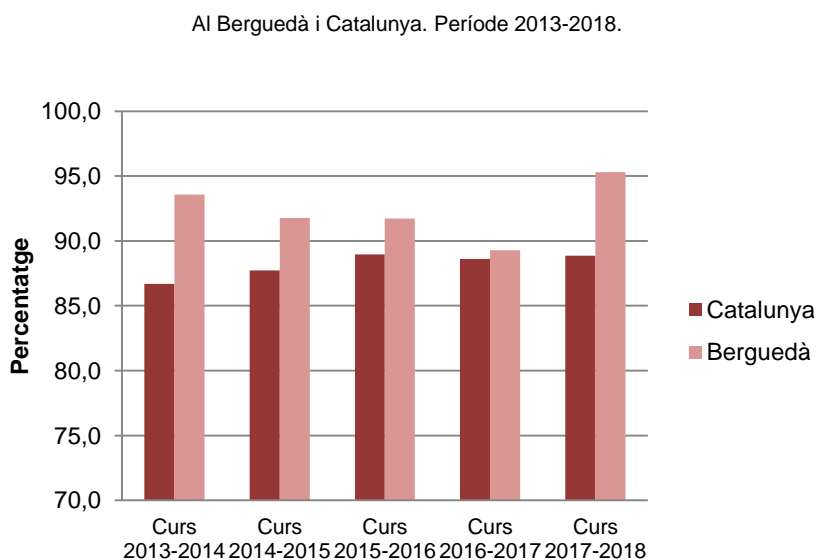
Pel que fa a les dades quantitatives en el cas de l'educació, i en concret les dades dels nivells d'instrucció de la població, només permeten mostrar informació de l'any 2011 i per tant és informació poc actualitzada i que no ens permet mostrar la realitat. Altres dades que són més actuals si que permeten tenir alguna informació que tot i no ser exclusiva de Casserres, ens permet tenir una idea sobre la comarca i per tant són les dades que hem utilitzat. En qualsevol cas, cal tenir en compte que són dades poc detallades i cal complementar-les amb les informacions extretes de les sessions de treball.

Les dades analitzades ens permeten saber la taxa de graduació dels alumnes de 4rt d'ESO i de Batxillerat al Berguedà i comparar-les amb les dades de Catalunya. Com podem observar a les gràfiques nº12 i nº13 les diferències entre la taxa de graduació (tant

d'ESO com de BAT) de la població del Berguedà i la del conjunt de Catalunya són rellevants, i sobretot mostren el major nivell de graduació del jovent de la comarca.

Aquestes gràfiques, a més, permeten veure l'evolució d'aquests nivells de graduació en els darrers cursos i valorar l'increment o disminució de la taxa, segons l'any analitzat.

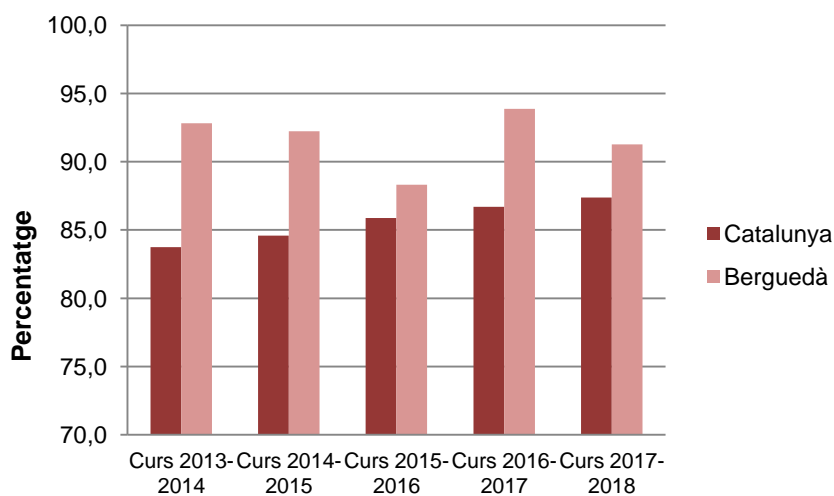
Gràfica 12. Evolució de la taxa de graduació d'alumnes que finalitzen l'ESO.

Font: Elaboració pròpia segons dades del Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament.

Com veiem, els percentatges de graduació del Berguedà són forces més elevats que els de la mitjana catalana, i a excepció del curs 2016-2017, la resta de cursos veiem diferències considerables. Destaquen les dades del darrer cursa analitzat, on al Berguedà s'assoleix un 95% de taxa de graduació a 4rt d'ESO.

Gràfica 13. Evolució de la taxa de graduació d'alumnes que finalitzen el Batxillerat. Al Berguedà i Catalunya.

Font: Elaboració pròpia segons dades del Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament

Així com passa amb els graduats a l'ESO, en el cas dels alumnes del Batxillerat ens trobem en una situació semblant. I és que els percentatges de graduació del Berguedà són forces més elevats que els de la mitjana catalana. Observem una peculiaritat, doncs en els darrers cursos, la diferència entre la comarca i Catalunya s'ha anat reduïnt i si bé el curs 2013-2014 (el primer analitzat) la diferència era de gairebé 10 punts percentuals, el curs 2017-2018 aquesta diferència s'ha va ser de només 4 punts. Cal dir, però, que aquesta disminució de la diferència de graduats al batxillerat no és perquè el Berguedà hagi perdut alumnes que es graduen, sinó que Catalunya ha vist incrementats els seus percentatges. De les dades comarcals, hem de destacar que els diversos cursos analitzats, els percentatges estan superiors al 90% de graduats, tret del curs 2015-2016, que es van graduar un 88,3%.

La informació extreta amb les dades qualitatives, és a dir, amb el grup de treball fet amb joves i les entrevistes a professionals, ens permeten complementar les dades analitzades anteriorment. Analitzant les opinions del col·lectiu jove, el jovent participant a la sessió posen de manifest la manca de complements formatius fora de l'àmbit estrictament formal. Consideren que a Casserres no poden complementar la seva formació i proposen l'oferta de cursos o tallers, no vinculats a l'educació formal (la que prové de l'ensenyament reglat). Posen d'exemple, cursos d'idiomes o d'altres tipologies.

També posen de rellevància, la manca d'un espai on poder fer treballs conjunts o imprimir feines i així tenir un suport més a la seva tasca formativa. Algun espai similar a la biblioteca o al bibliobus.

Gens diferents són les opinions obtingudes en les entrevistes a professionals. Per una banda, es considera molt limitada l'oferta educativa si només mirem la comarca, sobretot pel que fa a cicles formatius. Pels agents entrevistats, caldria vetllar més l'acompanyament i oportunitats de les joves amb més dificultats per continuar els estudis obligatoris. Adverteixen que el canvi d'escola-institut suposa també un canvi de lloc on realitzen els estudis, ja que marxen del municipi, amb tot el que això comporta. En canvi, pensen que el jovent que acaba la secundària i el batxillerat, tot i que no tenen un suport explícit per fer la transició cap al món laboral, si que se'ls orienta i poden trobar suport és enllà del institut, com per exemple el servei de joventut del consell comarcal.

Trajectòria laboral

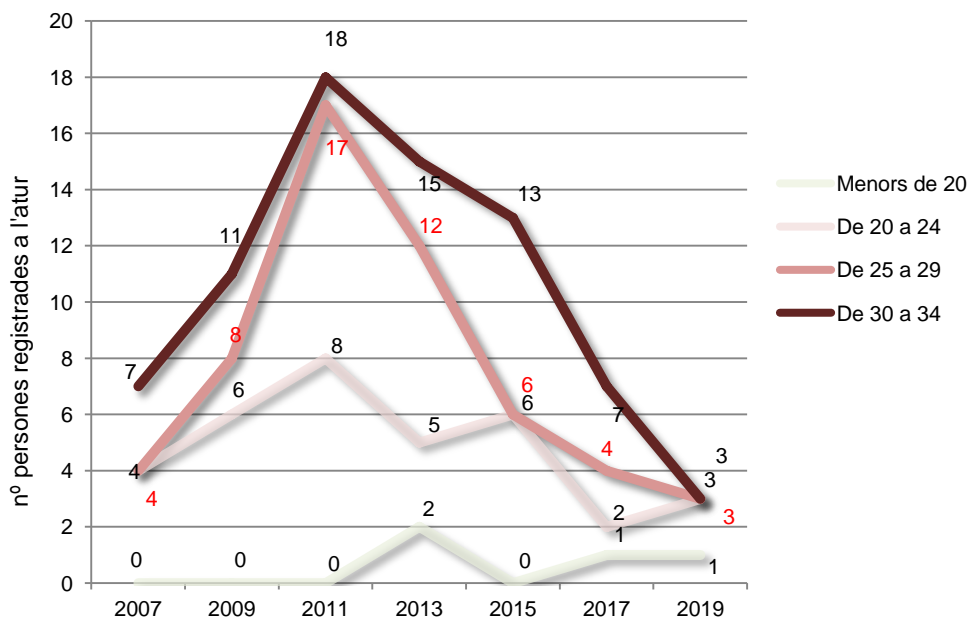
El treball és a dia d'avui i sens dubte un dels temes que més preocupació genera en el col·lectiu jove i a la societat en general. La manca de feina és una constant a la major part de municipis de Catalunya, també a Casserres. I en especial, les dificultats exclusives del col·lectiu jove, centrades en la precarietat dels contractes de treball i en la temporalitat dels mateixos.

Fent ús de les dades quantitatives podem veure com la gràfica 14 mostra l'evolució dels i les joves registrats/des a l'atur segons franges d'edat. Cal tenir molt en compte que "joves registrats/des" són només els i les que estan correctament i degudament registrats/des a

les oficines del SOC, i que per tant de ben segur són més les persones joves inactives o aturades no registrats/des.

Gràfica 14: Evolució dels i les joves registrats/des a l'atur. Període 2007-2019*. Casserres.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació del Departament de Treball.

*Totes les dades prenen el mes de desembre de referència.

La gràfica dona constància dels nombres absoluts, i posa en evidència que són els i les joves de més edat els i les més afectats/des per l'atur, i és així per diversos motius: han finalitzat els estudis, tenen més necessitats de mantenir-se al mercat laboral, i són alhora franges d'edat més poblades.

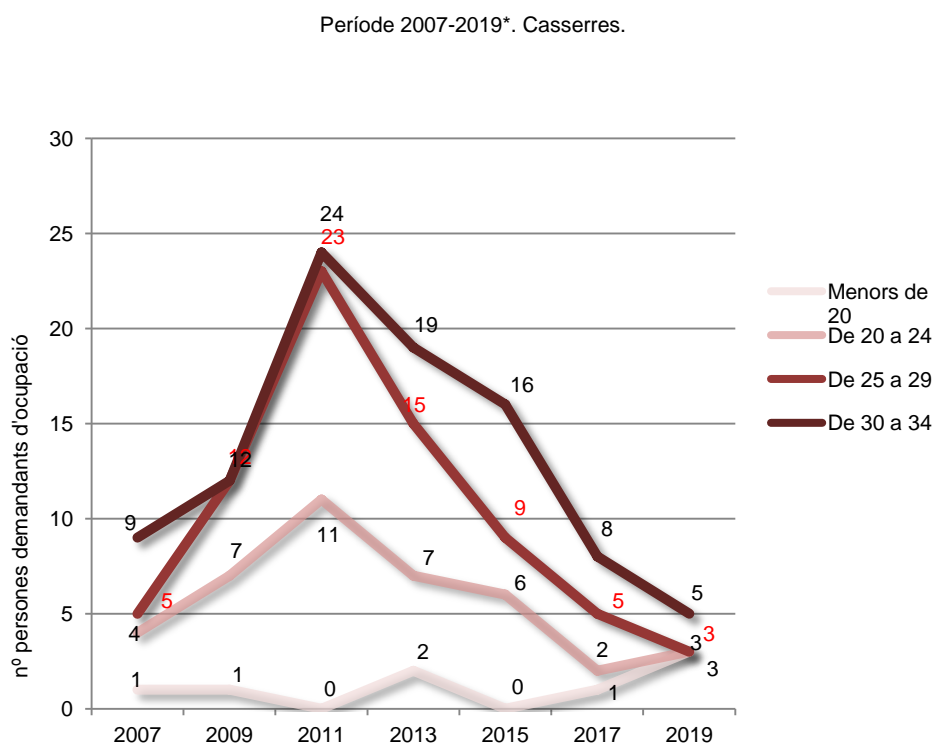
També mostra altres particularitats que cal mencionar. Per començar, veiem com l'esclat de la crisi econòmica va afectar de la mateixa manera als diferents sectors d'edat i veiem com a partir del 2009, l'increment de joves registrats a l'atur és considerable. L'increment però, es nota més en els joves més grans, i sobretot en el grup 25 a 29 anys.

Per últim, sigui per una lleugera recuperació econòmica, o sigui perquè causen baixa del registre de l'atur, es percep una certa recuperació dels i de les joves registrats, amb una reducció molt dràstica de les persones joves que s'inscriuen a l'atur. És interessant veure com els registres s'igualen, i al 2019, tots els grups d'edat, a excepció dels menors de 20 anys, tenen 3 persones joves registrades.

La gràfica 15 amplia la informació sobre les dades laborals del joventu de Casserres. En aquest cas, analitzem les dades sobre les demandes d'ocupació que ens permetne saber "l'interés" del col·lectiu jove per treballar. Com a demandants d'ocupació entenem aquell jove que s'inscriu al SOC per tal de fer cerca activa de feina i que no necessàriament està a l'atur, ja que poden ser joves que volen un canvi de feina. Per tant, com veurem a la gràfica, és lògic que els números siguin superiors als de la gràfica anterior.

Igual com passa amb el col·lectiu registrat a l'atur, són les persones joves d'edats més grans les que presenten números més alts com a demandants d'ocupació, ja que són els joves que ja han acabat la seva etapa formativa i per tant, estan en procés de recerca d'una feina estable i consolidada.

Gràfica 15: Evolució dels i les joves demandants d'ocupació.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació del Departament de Treball.

*Totes les dades prenen el mes de desembre de referència.

Si comparem les dues gràfiques, podem observar una trajectòria similar al llarg dels anys. Un creixement considerable quan esclata la crisi i un lleuger descens a mesura que passen els anys, fins arribar a les xifres actuals on els números es mantenen sense gaires variacions, però que poc tenen a veure amb les demandes d'ocupació de fa uns 8 anys.

Així com les dades sobre educació eren escuetes i s'han hagut de complementar amb les dades qualitatives, en l'àmbit del treball, passa quelcom semblant. Així doncs, afegint valor

a les dades analitzades, passem a incorporar el treball qualitatiu obtingut dels grups de treball amb joves i de les enquestes a professionals del territori.

En l'aspecte laboral, les aportacions fetes pel jovent van en dues direccions. Per una banda en l'increment de la difusió i informació que s'ofereix a la ciutadania i en concret al col·lectiu jove, de les ofertes de treball que hi hagi ja siguin tant al municipi com a la comarca i rodalies. Consideren que manca informació de possibles llocs de treball que sorgeixin i sobretot, pensen que cal crear un sistema que permeti obtenir ofertes de feina en els mesos on els joves poden tenir més interès en buscar ofertes (festes de nadal i les vacances de setmana santa o d'estiu).

En segon lloc, creuen que caldria promoure iniciatives des del propi ajuntament que permetin al col·lectiu jove fer un primer pas cap al mercat de treball i que fos la pròpia administració local la que organitzi algun projecte destinat a oferir feines puntuals i de suport al jovent del municipi, ja sigui tipus pràctiques laborals o feines d'ajudant als diversos serveis municipals.

Més contundents són les aportacions dels professionals entrevistats que consideren que el col·lectiu jove ja es de per si vulnerable a l'accés a una feina, encara ho és més aquella persona jove que acumula altres elements de vulnerabilitat, com ara el poc coneixement de la llengua, la poca formació, el poc recolzament familiar, etc.

Es coincideix en remarcar que el col·lectiu jove ha de buscar feina fora del municipi i a més nivells d'estudis, més imprescindible es torna marxa fora (inclús de la comarca).

Consideren que la realitat actual del jovent i la del seu entorn, dificulten l'accés a una primera feina i posen com a traves principals les dificultat en quant a transport, la falta de formació però també l'excés de formació.

A nivell d'intervenció municipal, exposen que seria interessant buscar la complicitat empresarial per tal de poder oferir pràctiques o primeres oportunitats al col·lectiu jove i vehicular aquestes necessitats i demandes mitjançant algun servei d'orientació i intermediació laboral.

Emancipació familiar (habitatge)

Pel que fa a les dades d'emancipació familiar i accés a l'habitatge, ens trobem que a nivell municipal i fins i tot comarcal es fa difícil trobar dades quantitatives. És per això, que per tal de tenir una visió global però que permeti apuntar i insinuar la situació del col·lectiu jove català i en extensió el de Casserres, s'utilitzen dades de l'enquesta de població activa, referent al tercer trimestre del 2019.

El resum d'aquestes dades ens indica que la millora en l'ocupació no es tradueix en l'emancipació. Des del darrer trimestre de 2015 la taxa d'emancipació, que havia baixat amb força des de l'inici de la crisi, ha oscil·lat al voltant del 24%. En concret, per el darrer

trimestre del 2019, la taxa ha disminuït lleugerament en 0,2 punts percentuals respecte el trimestre anterior, i en 1,5 punts respecte l'any anterior.

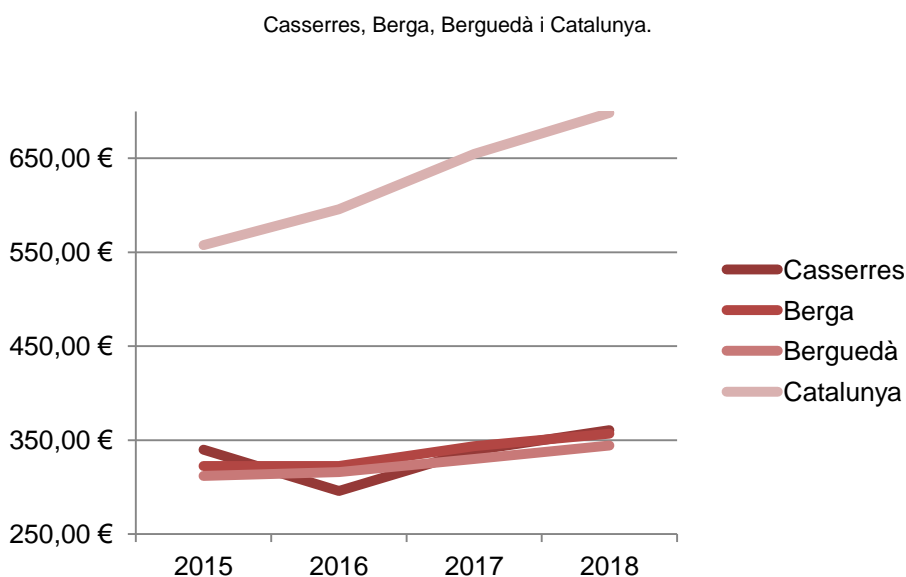
Les dades més recents, situen la taxa d'emancipació de les persones joves d'entre 16 i 29 anys en un 23,2% en el 2n trimestre de 2019. Veiem doncs, com l'emancipació domiciliar és una qüestió cabdal en les problemàtiques més enquistades en el col·lectiu jove i juntament amb la situació laboral, són els dos trets característics que dificulten la realització del propi projecte de vida. Un dels trets que defineix la joventut catalana és el baix percentatge de joves emancipats domiciliàriament, ja que només representen el 9.3% dels menors de 25 anys.

A més, es constata una prolongació en el procés d'emancipació familiar més enllà dels 29 anys. Entre els 30 i els 35 anys encara hi ha un 27% de la població catalana que no ha marxat del nucli familiar.

En alguns pobles catalans existeix una problemàtica important d'opcions relacionades amb l'habitatge per als joves, la qual es concentra en tres elements: un preu elevat, una oferta de lloguer escassa i determinats ordenaments urbanístics que no permeten fer noves construccions.

Per tal de corroborar aquestes informacions, podem utilitzar una de les poques dades de les quals si que tenim informació, i és la referent a preu de lloguer mitjà d'un habitatge a Casserres i comparar-lo amb el seu territori més immediat, en aquest cas amb Berga (per raons lògiques) i amb el Berguedà i Catalunya.

Gràfica 16: Evolució anual del mercat de lloguer a Catalunya. Període 2015-2019.

Font: Elaboració pròpia mitjançant dades del Servei d'Estudis i Documentació d'Habitatge, a partir de les fiances de lloguer dipositades a l'INCASÒL.

Observem a la gràfica 16 dues qüestions importants. La primer és la relació entre els preus de la zona analitzada (Casserres i comarca) amb els de Catalunya. Veiem com els preus de mercat estan molt per sota de la mitjana catalana. El segon element important d'anàlisi és el propi preu de Casserres. Veiem com en els darrers anys, el preu de lloguer ha oscil·lat al voltant dels 350€/mes, però que ha mantingut un creixement constant en els darrers anys, un preu que ha anat en paral·lel al preu comarcal i al de la capital, Berga. Si bé sabem que les dificultats d'accés al lloguer poden tenir múltiples causes, a Casserres se li afegeix el preu del lloguer, que és un pèl més car que els dos territoris més propers.

És moment d'analitzar les aportacions fetes en el grup de treball i les entrevistes, que ens permetran completar les dades analitzades i sobretot concretar més les afirmacions de caire generalistes obtingudes a través de les informacions recollides a l'Enquesta de la Població Activa.

Sobre les polítiques de transició domiciliar, es coincideix que no existeixen ajudes pel col·lectiu jove, ni econòmiques ni en forma d'assessorament o orientació i consideren que seria interessant facilitar l'accés a l'habitatge del col·lectiu jove ja sigui per aquells que es queden al municipi com per aquells que necessiten marxar a fora per estudis (relacionat amb la mobilitat externa).

En general, manifesten que no hi ha pisos ni oferta d'habitatge al municipi i que per tant, això dificulta que la persona jove que es vol emancipar, no es plantegi fer-ho a Casserres.

Per facilitar l'accés o revertir aquesta situació, plantegen que es promoguin més canals informatius per tal de donar a conèixer aquelles ofertes de lloguer o de compra que puguin aparèixer, així que les poques ofertes d'habitatge que hi hagi, el jovent se'n pugui informar.

Pels professionals entrevistats, consideren que en moltes ocasions les dificultats d'accés a l'habitatge van associades a la cerca de la primera feina. Si es té feina, el preu dels lloguers no és tan limitant com en d'altres parts del país. També consideren que en les ciutats s'està més avesat a compartir pis i això no sembla tant un problema pel jovent que sap que marxarà a completar la seva etapa formativa a fora de la comarca.

Vida saludable

En l'àmbit de la salut es fa difícil obtenir dades a nivell municipal de tot allò que intervé de manera rellevant en la salut de les persones joves. En aquest sentit, ens hem basat en els darrers informes publicats a nivell català i que considerem que marquen la tendència genèrica de la nostra societat i per tant, ens fa de referència a l'hora d'analitzar la salut dels i les joves a nivell local.

Són molts els aspectes que influeixen en la salut de les persones, entesa aquesta més enllà de l'absència de malaltia, és a dir, des d'una visió integral i proactiva. En aquesta línia, les condicions i els estils de vida, com la situació laboral, la manca d'ingressos, les situacions d'estrès, entre d'altres, són factors determinants.

Segons l'informe de l'Estat de la Joventut 2016 de l'Observatori Català de la Joventut, les persones joves han aconseguit nivells més alts de benestar en els darrers deu anys, tant pel que fa en la mortalitat, els hàbits i els consums, la salut sexual i la reproductiva o la salut laboral. Una de les dades més destacada, tot i les diferències de gènere, és el descens de la mortalitat per accidentalitat viària entre les persones joves (els nois tenen més del doble de possibilitats de morir per accident que les noies), que s'ha reduït un 85% des de l'any 2000.

En relació als hàbits i conductes de risc, malgrat la lleugera tendència positiva, les dades segueixen essent preocupants, i per tant, són una prioritat pel que fa al desenvolupament de les polítiques de joventut municipals.

Com exposa l'Encuesta Domiciliaria sobre Consumo de Drogas del Govern Espanyol (Dades 2011) , els hàbits de consum de drogues han canviat i actualment aquests estan vinculats a contextos de festa i oci, convertint-se en una pràctica normalitzada entre els i les joves. Amb dades del 2011, un 24,4% de la població juvenil d'entre 15 i 29 anys ha consumit drogues i actualment s'està equiparant aquesta pràctica entre nois i noies i fins i tot invertint aquesta situació.

El consum de drogues ha passat d'estar associat a la marginalitat i l'exclusió social a ser una pràctica àmpliament estesa dins del col·lectiu juvenil, fins al punt que en alguns ambients pot considerar-se com a normativa, en el sentit que forma part de les pràctiques normalitzades (i que per tant funcionen com a mecanisme d'integració i cohesió grupal en contextos d'oci). En tant que conducta de risc, convé monitoritzar l'evolució d'aquests consums.

Seguint amb l'anàlisi sobre consums, el consum d'alcohol ha sofert una important transformació al nostre país, i en bona part la població juvenil ha protagonitzat aquest canvi. Si entre el conjunt de la població l'hàbit de beure s'associa a la quotidianitat i als àpats, entre les noves generacions el consum d'alcohol per acompanyar àpats ha disminuït però, en canvi, ha crescut el consum associat a contextos de festa i oci. La iniciació al beure, que tradicionalment s'havia produït des de la pròpia família, avui en dia es dona en una major proporció a través del grup d'iguals: beure ha passat a formar part de l'imaginari juvenil associat a la festa i a la nit, ja sigui amb moderació o amb desmesura.

Igual que passa amb l'hàbit de fumar, en relació al consum d'alcohol també podem apreciar una equiparació de les pràctiques segons el gènere: si tradicionalment beure era una pràctica fortament masculinitzada, actualment s'està equiparant i fins i tot invertint aquesta situació.

Tot i el descens de l'hàbit de fumar que es produeix al conjunt de la societat, és important observar l'evolució del fenomen en el col·lectiu juvenil. D'una banda, l'inici de l'hàbit de fumar està associat als ritus de pas a l'edat adulta entre els i les adolescents, en tant que fumar s'associa al món adult. D'altra banda, és interessant seguir l'evolució d'aquesta pràctica segons el gènere: si tradicionalment eren els homes els qui més fumaven, els

canvis en els rols de gènere estan provocant una inversió en relació a l'hàbit de fumar entre nois i noies.

La realització d'activitat física és un hàbit saludable que, practicat amb moderació, contribueix a la millora de la qualitat de vida de les persones. En comparació amb d'altres indrets, a Catalunya es realitza poca activitat física, fins i tot entre la població juvenil. L'evolució d'aquest indicador permetrà observar fins a quin punt la major activitat física dels i de les joves respecte la població major de 29 anys respon a un efecte edat (i per tant la gent jove fa més exercici en tant que joves) o a un efecte generació (i per tant en un futur augmentaran els nivells generals d'activitat física, en tant que els i les joves seguiran fent activitat física a mesura que es facin grans).

Centrant-nos amb temes vinculats a la sexualitat, les taxes específiques dels registres d'interrupció voluntària de l'embaràs permeten observar una tendència creixent del nombre absolut d'avortaments, en especial entre les noies joves a partir dels 20 anys. Cal dir que es tracta d'una tendència que es registra en tota la població femenina de 15 a 45 anys, tot i que entre els grups joves l'increment sembla una mica més intens.

Finalment, en general, es considera que les persones joves han aconseguit nivells més alts de benestar en els darrers deu anys. Són diverses les dades que corroboren aquesta idea des d'aspectes diferents: la mortalitat, els hàbits i els consums, la salut sexual i la reproductiva o la salut laboral. En relació amb els hàbits, darrerament s'observa un descens del consum de tabac entre el col·lectiu jove de forma més accentuada que en la població adulta. Un 28,4% declarava fumar de forma diària o ocasional l'any 2015. Destaca també l'augment de la diferència entre el percentatge de nois i noies. D'altra banda, també ha millorat moderadament la pràctica esportiva entre la joventut. Un 79,7% de la població jove feia activitat física intensa o moderada el 2015, que contrasta amb un 72,2% de la població adulta. En les diferències entre grups d'edat, es pot comprovar que és a partir dels 25 anys quan una part de les persones joves abandona la pràctica esportiva.

Amb tot, el conjunt d'aquesta informació generada mitjançant l'anàlisi de dades d'àmbit nacional s'ha de complementar i completar amb les informacions extretes en el grup de discussió i les entrevistes que permeten incorporar una visió més propera de la realitat del jovent de Casserres.

Sobre l'eix de salut, el principal factor destacat és les oportunitats que ofereix l'entorn del municipi per a tenir una vida saludable. Malgrat això, consideren que faltaria un espai on poder fer tot tipus d'activitats dirigides i que siguin durant tot l'any, com ioga, pilates o zumba, en espais tipus gimnàs.

En quant als consums, pensen que en general hi ha un consum excessiu d'alcohol i altres substàncies però res més enllà del que pugui fer habitualment el col·lectiu jove. No es detecta una situació alarmant ni de risc pel que fa a consums.

Amb tot, es veu important oferir assessorament en temes de salut i buscar un espai on poder-se dirigir per resoldre dubtes sobre salut amb una persona professional que no sigui coneguda al poble de tota la vida, és a dir, demanen confidencialitat i anonimat.

Completem les aportacions qualitatives amb les informacions obtingudes a les entrevistes a professionals. En un primer terme, apunten una realitat que si bé no afecta a tot el col·lectiu jove, si que en pot afectar a una part i en pot dificultar el seu desenvolupament personal i de promoció d'hàbits saludables. Consideren que moltes de les activitats esportives, per exemple, són de pagament. Algunes joves no hi participen per temes econòmics. Quan són més petits és més fàcil vehicular ajuts a través de les escoles o AFAs però a mesura que es fan més grans és més complicat. Afegeixen. Més que la crisi, la poca disponibilitat en general de diners, fa que moltes joves planifiquin el seu oci fora dels locals (carrer, garajos, cotxe...), això fa que sovint les campanyes (sobre consum responsable, sobre conductes violentes, etc.) no els hi arribi.

Sobre la mancança en la prevenció de segons quins aspectes saludables exposen que mentre els nois i noies fan primària o primers cursos de l'ESO molts fan activitats relacionades amb l'esport i l'aire lliure, però poc a poc molts es desvinculen. Caldria vetllar més per això.

Conclouen que en general el jovent sí que tenen hàbits saludables. És evident que les maneres de relacionar-se i gaudir del lleure poden ser molt diferents de les que persones més grans podem imaginar, però això no les fa, per se, menys saludables. No consideren que, en general, aquestes generacions de joves tinguin menys hàbits saludables que generacions anteriors. Malgrat això, si que hi ha uns temes que són coincidents a tot el col·lectiu jove i que els afecten en certa mesura. Estem parlant dels consums de tòxics, pocs recursos i professionals en l'àmbit sanitari i de la salut mental a nivell de comarca, però també del poc coneixements dels recursos i dels canals i els itineraris a seguir en matèria de salut.

Cultura i oci juvenil

Mitjançant les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017 podrem obtenir unes pinzellades molt genèriques de les tendències actuals en quant al consum d'activitats culturals i quina tipologia d'oci tenen els joves. Malgrat estem parlant de dades de tot Catalunya, podrem detectar si les tendències que ens mostra l'enquesta es poden extrapolar al nostre municipi.

Principalment, una informació rellevant i a tenir en compte és el canvi d'usos i costums culturals que ha propiciat la "revolució" tecnològica, que ara ja està completament integrada en la vida cultural de tota la població i especialment en els joves. A més, la crisi econòmica ha modificat alguns hàbits culturals, de manera que tenim uns joves amb uns costums diferents als joves de fa una dècada.

En aquest sentit, apareixen formes de consum cultural noves, clarament relacionades amb les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies. La manera de veure la televisió, escoltar música, llegir els diaris o gaudir de films ha canviat per complet.

I també es detecta un canvi en el tipus d'oci que realitzen. La reducció d'activitats com anar de compres, llegir llibres, anar a espectacles culturals o viatjar fora de Catalunya afavoreix l'increment d'activitats "low cost" com quedar amb els amics, sortir a passejar, estar amb amics al carrer, jugar amb videoconsoles, etc...

Analitzant per tipologia concreta d'oci, trobem que el tipus d'oci que més fan els joves de 15 a 34 anys és el considerat oci esporàdic (activitat d'oci a casa o quedar amb amics) amb un 28,6%. Per contra, el menys realitzat és l'anomenat oci cultural (joves que fan de tot però amb especial intensitat en les activitats culturals) amb només un 10% dels joves enquestats. Els altres tipus d'oci, que són el de baixa intensitat, el relacional i el lúdic digital, suposen un 26,3%, un 21,6% i un 13,4%, respectivament.

En referència a l'ús del temps lliure, també es detecten diferències entre els joves de ciutat i els de poble. Per exemple, els joves de l'àmbit urbà dupliquen el percentatge de joves rurals que van al cinema com a activitat d'esbarjo (el 14,7% per als màxims agraris i el 33,4% per a l'àmbit urbà). D'altra banda, els joves del món rural estan més acostumats a anar al bar o al pub del poble: el 34,2% dels joves dels màxims agraris freqüenten el bar com a activitat d'oci, mentre que a les capitals ho fan el 22,1%. També s'han observat diferències en el fet "d'anar a passejar", ja que el 33,6% dels joves d'àmbits urbans ho consideren una activitat d'esbarjo, mentre per als joves dels municipis màxim agraris només ho fan el 9,2%.

Així com ja s'ha esmentat en els àmbits d'habitatge o de salut, pel que fa a la cultura i oci juvenil, cal incorporar el treball més qualitatiu per tal de complementar la informació sobre com és l'oci juvenil a Casserres i quines necessitats es detecten en aquest àmbit.

Pel grup de joves participants, sobre el foment de la cultura i l'oci juvenil, el grup va treballar al voltant de l'organització d'activitats "festives" que realitza l'assemblea de joves. Per una banda es reclama més diversitat alhora d'organitzar segons quin tipus d'esdeveniments, però per l'altra es coincideix en afirmar que la implicació del col·lectiu jove és poca i costa organitzar moltes activitats i variades. En aquest sentit, es fan propostes del tipus obrir l'assemblea a més joves (sense que aquests en formin part).

També reclamen un lloc on trobar-se i coincidir amb els amics, sense tenir cap activitat programada ni dirigida. Actualment, només poden estar al bar i consideren que calen més espais d'oci que no siguin de consum obligat. En general es demana organitzar més activitats lúdiques i festives, com la revetlla de Sant Joan o diversitat en l'oferta musical.

Les aportacions fetes pels agents del territori coincideixen força amb les del col·lectiu jove. En termes generals, consideren que Casserres no té una oferta cultural concreta dirigida a les joves. Durant la Festa Major és quan es pot trobar alguna activitat/concert més pensat

en les joves. Malgrat, consideren que és un poble que encara té un cert nivell de participació dels joves en les activitats del municipi, mitjançant l'assemblea de joves.

Consideren que hi ha poca obertura a temes culturals o d'actualitat que es mouen fora del territori. (exemple: clubs de lectura de llibres d'autors locals, obres de teatre o representacions teatrals relacionades amb les colònies o zones antigues, etc.). S'afegeix que és un municipi on és relativament fàcil organitzar alguna cosa cultural. L'altre tema és el finançament de l'activitat, però es té la sensació que l'Ajuntament estan oberts de recollir iniciatives.

Participació i associacionisme

Si amb les dades de salut veiem com la informació que tenim al nostre abast és d'àmbit molt genèric, amb temes de participació les dades que podem obtenir encara són més genèriques i escasses.

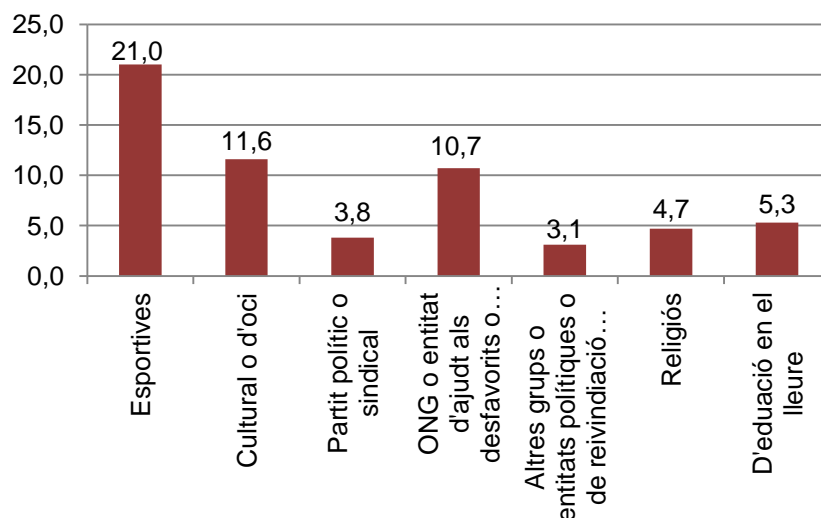
L'enquesta a la joventut de Catalunya del 2017, detecta a grans trets que el 46,2% dels joves col·labora, participa o es membre d'alguna associació o col·lectiu, però que aquest percentatge disminueix fins al 31,7% en el moment en que deixa de tenir-se en compte les entitats esportives.

Per franges d'edat, l'enquesta determina una evolució inversa dels percentatges de participació i segons la tipologia d'entitat. En aquest sentit, i parlant sobre entitats polítiques, els joves que més hi participen són els de 25 a 29 anys (18,5%) seguit pels de 30 a 34 anys (17%). En canvi, a les entitats no polítiques, els joves més participatius són els de 15 a 19 anys, amb un 23,9%, mentre que els que menys hi participen són els de 30 a 34 anys amb un 16,8%. Aquest fet es deu a que els joves de 15 a 19 anys encara arrosseguen dinàmiques associatives pròpies de l'adolescència on predominen organitzacions com les entitats de lleure, les culturals o les d'oci.

Si ens fixem en la variable de gènere, no trobem diferencials substancials en quant a participació en organitzacions polítiques, en canvi, en les no polítiques si que hi veiem una participació més alta del col·lectiu femení.

Es constata, doncs, que la participació comunitària i la implicació política de la població jove guarden una relació força estreta amb les característiques del territori de residència. És sabut que la baixa participació va molt relacionada amb l'origen social i la categoria professional, així com amb el nivell d'estudis.

Gràfica 17: Participació en entitats o grups informals segons diferents àmbits d'actuació de l'entitat. Joves de 15 a 34 anys. Catalunya, 2017.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta a la Joventut de Catalunya (2017)

El tipus de programa més desenvolupat pels municipis catalans en l'àmbit del foment de la participació és la dinamització d'espais i actuacions juvenils en exclusiva (23,8%) o en combinació amb actuacions i espais d'interlocució dels i les joves amb l'Administració (27,7%).

L'escenari polític obert frena el distanciament de la joventut envers la política. Pel que fa a la participació política i social de les persones joves, tant el cicle econòmic com el context polític dels darrers anys també han tingut efectes sobre les seves percepcions i actituds. El context polític ha estat convuls comparat amb períodes anteriors: mobilitzacions socials com el 15M, l'esclat de nombrosos casos de corrupció, la irrupció de noves formacions polítiques, un calendari electoral intens i el procés sobiranista a Catalunya són elements contextuais que han afectat els comportaments i els valors participatius de la joventut.

Per completar les informacions més generalistes, tornem a incidir en les opinions i aportacions fetes en l'anàlisi qualitatiu mitjançant el grup de discussió.

Sobre l'eix de participació és remarcable la varietat d'entitats però es posa de manifest que la majoria d'entitats estan formades per gent gran i adults i que els joves que estan implicats, són pocs i sempre els mateixos.

En aquest sentit, el nivell de participació ha anat fluctuant al llarg dels anys. Actualment es troben en un recanvi generacional on joves més grans disminueixen la seva participació en entitats de joves i les noves generacions en alguns casos no es senten identificades amb les entitats que ja hi ha formades. Això comporta que siguin els mateixos en diferents entitats.

Seria necessari fomentar la participació juvenil per seguir i que no es perdi el poble.

Cohesió social i equilibri territorial

L'àmbit sobre la cohesió social i l'equilibri territorial ens permet copsar la diversitat de la població tant adulta com jove i les condicions de vida (en sentit genèric) de la població jove de Casserres. En aquest aspecte, les dades tractades en l'apartat naturalesa de la població, ens permeten tenir una informació sobre la diversitat del col·lectiu jove i la seva vinculació al municipi.

Malgrat això, és interessant complementar aquesta informació amb les dades que s'obtenen de l'anàlisi de les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017 segons àmbit territorial, grandària poblacional, grau d'urbanització i segregació residencial del municipi per veure com afecta això al col·lectiu jove i a les oportunitats que la població on viu i poden generar per desenvolupar el seu projecte de vida.

L'estudi ens permet afirmar que el fet de néixer i/o viure en un poble o un altre és un factor a tenir en compte en l'anàlisi de l'exclusió social i les diferents condicions i oportunitats de vida de la població jove. Això es reflecteix fins i tot en la mobilitat quotidiana, ja que les persones joves dels àmbits vulnerables tenen la proporció més baixa d'ús del transport privat i la més alta de desplaçaments dins del mateix municipi, la qual cosa pot constituir una limitació afegida a les oportunitats d'accés als mercats laborals i a certs serveis.

Els municipis més petits —els que tenen al voltant de 2.000 habitants— es perfilen com els que, en molts aspectes, gaudeixen de millors condicions de vida. Els i les joves que resideixen en municipis petits gaudeixen d'alguns dels avantatges tradicionals dels àmbits més rurals, alhora que les darreres dècades han pogut accedir a facilitats i condicions de vida que abans eren només pròpies del món urbà. A més, sembla que la seva situació en el mercat laboral hagi estat menys colpida per la crisi econòmica i la consegüent precarietat laboral. Així mateix, la població jove dels municipis més petits presenta els percentatges més alts de permanència en el sistema educatiu (un 46% de les persones joves que hi resideixen estudien), i també cursen estudis superiors en una proporció superior a la mitjana catalana (30,5%), cosa que hauria resultat del tot inversemblant fa tot just poques dècades abans. També se situen per damunt de la mitjana pel que fa a l'absència de risc de pobresa, salut percebuda, satisfacció amb la vida i participació, tant associativa com electoral. Destaquen per tenir les taxes d'associacionisme (34%) i de participació electoral més altes, ambdues sis punts per sobre de la mitjana de Catalunya. Pel que fa a la mobilitat, però, mostren una gran dependència dels mitjans de transport privats i els seus desplaçaments tenen l'autocontenció municipal molt baixa.

Si ens fixem amb l'anàlisi sobre la mobilitat als entorns rurals, continua estant molt vinculada al cotxe: tots els joves depenen, en més o menys mesura, del vehicle privat. El transport públic es considera molt deficient: hi ha municipis que ni en tenen, i en d'altres la regularitat i els preus el fan poc atractiu. En aquest context és fàcil entendre que la majoria de joves de 18 anys tinguin carnet i que a les llars hi hagi tants cotxes com persones en edat de conduir. (...) Un altre aspecte relacionat amb la mobilitat dels joves al món rural és

el desplaçament per raons educatives. El que més s'ha reiterat és que en els municipis on no hi ha institut, els joves s'han de moure obligatòriament, i això comporta una dinàmica setmanal molt lligada al lloc de destí, on hi ha l'institut. Aquesta situació fa que els joves es desarrelin abans de les activitats que es desenvolupen entre setmana al poble, però també dels dona l'oportunitat de conèixer joves de municipis veïns.

Les aportacions fetes al grup d'anàlisi amb joves no difereixen gaire d'aquesta realitat exposada per l'Enquesta a la joventut de Catalunya. Sobre l'eix de la cohesió social i l'equilibri territorial, no hi ha cap tema destacable més enllà de les dificultats de mobilitat de Casserres cap a l'exterior. En aquest sentit, coincideixen en la necessitat de tenir transport privat ja que el públic és insuficient.

D'altra banda, a nivell relacional, posen sobre la taula que el jovent s'agrupa en colles amb necessitats i interessos comuns i que al ser colles diverses i amb gustos diferents, alguns cops sorgeixen conflictes de baixa intensitat.

Sobre els aspectes relacionals, les persones entrevistades afegeixen alguns punts a destacar. En aquest sentit, exposen que com a tot poble petit, de vegades és fàcil ser etiquetat per alguna acció pròpia o, fins i tot, de la pròpia família, però que en general no és un municipi amb problemes de cohesió social. Ni tampoc un municipi amb gaire discriminació. Evidentment, i com a tota la comarca, "els de fora" són sempre vistos com "els de fora", i per tant han de fer un esforç més gran si volen participar.

També és una realitat que els/les joves procedents d'una família migrada, tenen més dificultats per participar de les activitats del municipi, de participar de clubs d'esport, muntanya, escoles de música, etc... i que és en aquests entorns on sovint es produeixen vincles socials de pertinença de per vida.

8. Conclusions diagnosi

Introducció

Després de treballar amb les dades que ha aportat l'Anàlisi de les Polítiques de Joventut i les dades de l'Anàlisi de la Realitat Juvenil, estem en disposició de presentar les conclusions de la diagnosi.

L'objectiu de les conclusions que presentem no és disposar d'un retrat robot de les persones joves o de les polítiques de joventut de Casserres, sinó destacar aquells aspectes que més incidència tenen en la població jove i que han de ser objecte d'anàlisi d'aquest propi Pla per tal d'ajustar les propostes a les necessitats del col·lectiu jove.

Cal tenir en compte que les conclusions són tan sols un abstracte del conjunt de la informació recollida a la diagnosi. Per entendre el resultat d'aquesta, així com les conclusions derivades, cal conèixer el contingut íntegre del document; d'altra manera es podria tractar d'una visió parcial o esbiaixada.

Metodologia

Per a extreure les conclusions que presentem s'han contrastat les dades recollides a l'Anàlisi de la Realitat Juvenil (principalment dades quantitatives i dades qualitatives), amb les dades de l'Anàlisi de les Polítiques de Joventut.

Conclusions

· Dades sociodemogràfiques

Casserres s'ha caracteritzat per tenir una dinàmica particular en quan a les seves dades demogràfiques i és que és un municipi que en els darrers anys ha anat perdent població. Amb les dades analitzes observem com Casserres va patir una despoblació important a la dècada dels 90 i no va ser fins a finals de segle que aquest decreixement de població no es va aturar. Malgrat això, els índex poblacionals han continuat sent negatius i veiem, doncs, com Casserres és un municipi que perd població i que pateix un estancament en quant a creixement d'habitants. Aquestes dades, comparades amb les de la comarca ens exposen una dinàmica que a nivell comarcal també es dona en certa manera en els darrers anys, però que a Cassarres han supost una pèrdua important de població. En aquest sentit, aquesta diagnosi posa de manifest una realitat sociodemogràfica preocupant, que haurà de fer plantejar la intervenció en polítiques demogràfiques que estiguin a l'abast del govern municipal.

Pel que fa a la sociodemografia la població de Casserres és majoritàriament una població adulta, on les edats compreses entre els 30 i els 65 anys són les franges més poblades. Si tenim en compte que oficialment les polítiques de joventut s'adrecen a la població de 15 a 29 anys podem afirmar que en l'actualitat s'adrecen a grans trets a algunes de les franges d'edat menys poblades.

També cal tenir en compte que el pes de la població jove respecte el total de la població s'està reduint. És més, Casserres presenta també la particularitat de que la pèrdua d'índex juvenil és més alta que no pas la que es dona a la comarca del Beuguedà, de manera que trobem que Casserres està perdent població i a més la que hi ha s'està envellint.

· Naturalesa de la població

Pel que fa a la naturalesa de la població, Casserres no presenta dades significatives, més enllà d'un canvi (que es dona a tots els àmbits analitzats) de la naturalesa específica de la població jove si la comparem amb el total de la població. El percentatge de joves d'origen estranger és més alt que no pas si el percentatge el mirem amb el total de la població. Malgrat això, aquest percentatge està per sota del comarcal i molt allunyat del percentatge català. Podem concloure, doncs, que Casserres és un municipi amb poca població (jove) migrada.

· Trajectòria Educativa

Sobre les dades educatives, més enllà d'analitzar les bones taxes de graduació tant d'ESO com de Batxillerat que hi ha a la comarca de les aportacions dels grups de treball i en el cas de l'educació formal en destaquen alguns trets en concret, principalment:

La poca varietat d'estudis superiors que hi ha al territori i el desplaçament inclús fora de la comarca per realitzar segons quins estudis.

La manca d'un espai que els permeti realitzar deures, treballs, projectes i alhora rebre suport en forma de cursos o tallers que complementin la oferta reglada que ja fan al IES.

· Trajectòria Laboral

L'atur juvenil registrat a Casserres és insignificant si mirem les dades numèriques exclusivament, ja que en una població d'aquestes dimensions, és normal que els índex d'atur registrat siguin petits. En aquest sentit, cal incidir en les dificultats estructurals i que van associades al col·lectiu jove, com són la precarietat laboral i les dificultats d'accés a una primera feina. Amb les aportacions fetes dels grups de treball i entrevistes en podem destacar els següents trets:

Els joves són conscients de les dificultats actuals del mercat de treball i consideren que al municipi no hi ha alternatives que els permetin tenir un primer contacte amb el món professional.

Desconeixen en general els serveis i recursos que tenen al seu abast en quant a temes laborals i tampoc tenen clar quins canals d'informació hi ha sobre ofertes de feina ni on ni com s'han d'adreçar per rebre aquesta informació

Consideren necessari que l'Ajuntament s'impliqui en la creació de projectes municipals (de proximitat) que permeti al jovent inserir-se en el món laboral, mitjançant una primera feina al propi municipi.

- Emancipació familiar (habitatge)

Les dificultats actuals per emancipar-se són presents entre els joves de Casserres, i l'opinió dels jovent en general, és que serà difícil viure a Casserres.

Es destaca la manca d'acompanyament i assessorament en temes d'habitatge i la inexistència de polítiques o actuacions que vagin encarades a ajudar al col·lectiu jove a emancipar-se. Es reclama doncs, intervenció en aquest punt, ja sigui oferint ajudes al jovent, buscant alternatives a l'habitatge habitual o intervenint en els lloguers i habitatges buits que puguin haver a Casserres.

Més enllà d'aquesta realitat, es considera que el binomi feina-habitatge va molt lligat i que el col·lectiu jove de Casserres, no s'en pot desvincular, malgrat no es detecti com una necessitat primordial.

- Vida saludable

Casserres és un municipi, en general, saludable, sense problemes destacats en cap sentit, al contrari, es percep una facilitat per practicar l'esport en general, condicionat per un bon entorn. Si que es destaca, però, la necessitat d'oferir un espai físic on fer activitats dirigides que fomentin la pràctica d'activitats. A més, s'afegeix la necessitat de tenir un espai de confidencialitat i anonimat que permeti rebre assessorament en temes de salut.

També, si que hi ha, com en d'altres municipis catalans, un consum de tòxics, principalment d'alcohol i de drogues "toves", així com de consum de tabac vinculat a l'oci nocturn i a la diversió, així com conductes de risc en segons quins àmbits. Malgrat això, les aportacions fetes tant en grup com individualment, no presenten alarmisme vers aquestes qüestions.

- Cultura i oci juvenil

S'obre les activitats d'oci i culturals, es valora el potencial que té l'assemblea de joves, però alhora es reclamen espais de participació més oberta per tal de buscar alternatives o ampliar l'oferta d'activitats que actualment s'està fent. En aquest sentit, podem concloure que les necessitats del col·lectiu jove vers l'oci es centren en:

Ampliar l'oferta d'activitats d'oci (principalment festiu) i la varietat.

Espai de trobada entre el jovent sense que hagi de ser un espai exclusivament dinamitzat o dirigit.

Aprofitar el vincle que oferix un poble petit per tal de potencia rel treball fet pels joves implicats i la receptivitat que té l'ajuntament per rebre noves idees i propostes culturals.

Així doncs, es posa en valor el potencial que pot aportar el grup de joves i el grup d'esplai que poden oferir activitats de lleure i oci i que cal vehicular aquestes energies cap a la resta del col·lectiu jove per implicar-lo més en la vida cultural del municipi.

- Participació i associacionisme

Es posa en evidència que hi ha pocs joves vinculats a entitats i que la participació en general és baixa i a més realitzada pels mateixos individus. La majoria d'entitats que hi ha al municipi les formen adults i gent gran i només l'Assemblea de joves té com a actor principal el jovent. Com dèiem en les conclusions sobre cultura, cal aprofitar la proximitat amb l'Ajuntament i la facilitat de contacte i de relació per promoure i incrementar les polítiques participatives vers els joves i així de retruc incrementar la implicació del jovent en la vida social i cultural del municipi.

- Cohesió social i territorial

A Casserres, com en la resta de municipis de la zona, hi ha la problemàtica comarcal vers la mobilitat exterior (fora del propi municipi) i les opinions expressades així ho manifesten.

En l'àmbit relacional, entre els i les joves de Casserres hi ha bona relació, es té sensació de pinya i pertinença a un grup i no es detecten problemàtiques destacables.

TANCAMENT

La diagnosi de la realitat juvenil de Casserres ha posat sobre la taula la realitat d'un col·lectiu, al qual el nou PLJ haurà de donar resposta. Les necessitats detectades així com les conclusions que s'han exposat han de permetre continuar fent un treball profund per tal de resoldre i intervenir les mancances que la diagnosi ha aflorat.

És per això, que amb el tancament d'aquesta diagnosi, es proposen algunes línies genèriques d'intervenció, que han de donar unes pautes orientatives per a la redacció del disseny de la intervenció. Aquests línies d'intervenció, exposen en termes generals aquelles idees base sobre les que haurà de girar el nou pla local, però sent conscients que les intervencions en matèria de joventut que haurà de desenvolupar el futur pla local en són moltes més i que per tant, caldrà valorar tota la diagnosi per incloure intervencions més profundes.

Exposem doncs, els punts claus o estratègics que haurà de desenvolupar-se en la fase de disseny del nou PLJ de Casserres:

- Un pla local que abordi la qüestió de la pèrdua del pes de la població jove en el sí de la població de Casserres, una població que cada cop és menor. Polítiques que fomentin l'habitatge o l'arribada de gent al poble, també s'ahuriaen d'abordar des del pla local de joventut.
- Un pla local que incorpori la creació o gestió d'un espai transversal que permeti al col·lectiu jove desenvolupar les seves activitats formatives, culturals i d'assessorament (ja sigui laboral, de salut, etc...). Això permetria per una banda promoure una oferta formativa que vagi més enllà de l'estrictament ofertada en el sistema educatiu, potenciar un espai relacional entre el col·lectiu jove i alhora generar noves dinàmiques culturals, d'oci i de lleure, que a la llarga permetrien implicar més al jovent en la vida comunitària de Casserres.
- Un pla local que treballi per la creació de primeres oportunitats laborals i d'accés a una primera feina per al col·lectiu jove. Aquest nou pla, hauria de generar sinèrgies entre els diversos sectors econòmics del municipi i potenciar polítiques d'accés al mercat de treball ja sigui mitjançant pràctiques a empreses, projectes propis de l'ajuntament o buscant convenis amb sectors professionals.

Amb tot, quan s'acabi de redactar la totalitat del document, del qual, aquesta diagnosi en formarà part, tindrem el punt de partida de les noves polítiques de joventut de l'Ajuntament de Casserres.

8.2. PLA D'USOS DE L'EQUIPAMENT JUVENIL DE CASSERRES

Document elaborat per l'empresa PortaCabot per l'Ajuntament de Casserres sobre orientacions pel futur Pla d'usos de l'equipament juvenil de Casserres. La part de l'annex que apareix correspon al punt 6 de conclusions i orientacions per l'equipament. El document sencer es pot consultar a través de la web de l'Ajuntament de Casserres.

6. Conclusions i orientacions

En aquest apartat es plantegen les conclusions i les orientacions per a formular i definir el nou equipament juvenil extretes de tot el procés efectuat.

Per a l'elaboració d'aquestes conclusions s'ha tingut en compte l'opinió dels i les joves en el procés participatiu (jornades participatives i qüestionari en línia), l'anàlisi d'altres equipaments juvenils efectuat a través del procés de benchmarking i les reunions realitzades amb l'Ajuntament de Casserres.

Aquestes consideracions giren al voltant dels següents grans temes: l'equipament juvenil, els usos dels espais de l'equipament i la planificació en els següents mesos.

Abans d'entrar en les consideracions, a continuació s'enumeren algunes necessitats detectades en el procés que caldria tenir en compte:

1. Les persones joves de Casserres fa anys que han manifestat la necessitat de disposar d'un lloc de trobada.
2. Tant de les jornades participatives com del qüestionari es detecta que els i les joves no volen cap figura que dinamitzi l'espai ni activitats planificades.
3. Caldrà treballar per aconseguir que el nou equipament no es converteixi en l'espai de trobada d'alguna colla de joves en exclusiu. Sinó que es esdevingui un punt de confluència entre les persones joves independentment de la seva edat o pertinença a un grup d'amics concret.
4. Tot i que les entitats juvenils de Casserres ja disposen de locals propis, estan interessades en el desenvolupament del projecte i segurament en un futur establiran algun tipus de vinculació amb l'espai.
5. A les sessions participatives i al qüestionari en línia ha anat sorgint la proposta d'anomenar l'equipament *Espai Jove*, per tant és aquest el nom que es recomana utilitzar.

6.1. L'equipament juvenil: Espai Jove de Casserres

En aquesta primera part de l'apartat d'orientacions es pretén plasmar les idees bàsiques sobre el nou equipament juvenil. Tant el col·lectiu jove com l'Ajuntament han manifestat que visualitzen l'equipament com un espai de trobada informal entre el jovent. Així, no es veu necessària una figura de dinamització juvenil, ni s'entén l'equipament com un espai d'informació i assessorament, sinó un lloc de relació entre els i les joves.

Els consensos arribats durant el procés participatiu apunten que l'espai serà co-gestionat entre l'Ajuntament i una Comissió de Joves, la qual restarà oberta a qualsevol persona jove del municipi amb interès en participar-hi. De fet, aquesta Comissió Jove ja compta amb una llista de membres que està en contacte amb el consistori i que manté la comunicació via un grup de WhatsApp.

Tot i que l'Espai Jove es constituirà com un espai de trobada lliure entre el jovent del municipi a nivell informal i sense cap tipus de dinamització, es contempla la possibilitat d'explorar vincles entre el tècnic de Joventut del Consell Comarcal i l'equipament.

Així, tot i que aquesta figura realitza un treball de tipus més administratiu al municipi i no tant de dinamització juvenil, es valorarà la possibilitat de que utilitzi l'espai per promocionar el servei de Joventut del Consell Comarcal del Berguedà i, si sorgeix la necessitat, realitzar tasques d'informació i assessorament en temàtica juvenil.

6.2. Usos dels espais de l'equipament

L'Ajuntament de Casserres encara ha de valorar en els següents mesos quins seran els arranjaments físics que es realitzaran a l'Espai Jove. Una de les propostes del consistori, que encara ha de ser validada tècnicament, és la possibilitat de construir una escala que connecti la via pública amb el distribuïdor de l'equipament. Així, hi hauria la possibilitat d'accedir a l'Espai Jove directament des del carrer, alhora que també es conservaria l'accés per la Biblioteca i passant pel patí.

A les dinàmiques participatives van sorgir múltiples propostes en relació als usos dels diferents espais amb els quals compta l'equipament. La voluntat del consistori, de moment, no és concretar els usos de les sales i el material en aquestes. En els següents mesos és molt probable que el projecte evolucioni i les necessitats canviïn. Alhora, encara s'han de realitzar obres de millora a l'espai que poden condicionar-ne els usos.

Tot i així, a continuació es fan algunes recomanacions en l'ús de l'espai a partir dels consensos adquirits durant el procés participatiu:

DISTRIBUIDOR

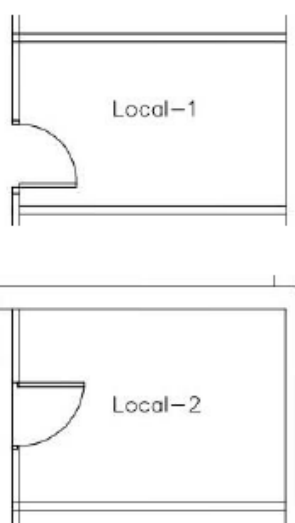
- Possibilitat d'un nou accés directe a via pública
- Sala d'entrada a l'equipament
- Sala de pas
- Plafons informatius
- Estanteries per guardar material

SALA POLIVALENT

- Espai de trobada
- Espai per realitzar qualsevol tipus d'activitat de cara al públic
- Espai d'oci (futbolí, billar)

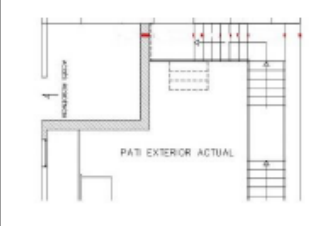
SALA 1 i 2

*Els usos de les sales 1 i 2 són intercanviables.

- Sala d'estudi
- Espai de trobada
- Sala de gaming
- Espai per visualitzar continguts audiovisuals
- Sala menjador (nevera, cafetera)
- Espai artístic

PORXO	
	<ul style="list-style-type: none"> - Espai “chill-out” - Espai de trobada a l'aire lliure

PATI	
	<ul style="list-style-type: none"> - Espai de trobada a l'aire lliure - Espai on realitzar jocs o esports a l'aire lliure

I alhora en relació a la distribució de l'espai, es recomana:

- Redecorar l'espai amb la participació dels i les joves, per tal d'implicar-los en el projecte i amb l'objectiu de que sentin l'equipament com a propi.
- No tirar parets per ajuntar sales de l'equipament. Tot i que hi hauria la possibilitat de guanyar espais més diàfans, l'existència de diferents sales pot afavorir que l'equipament hi hagi simultàniament varis grups de joves realitzant diferents tipus d'activitats.

Finalment, caldrà tenir en compte l'aplicació de la normativa d'accessibilitat en les obres que es realitzin al futur equipament. Així doncs, els espais i els accessos hauran d'estar adaptats per no limitar el moviment a les persones amb mobilitat reduïda.

L'edifici compta amb un ascensor que es posarà en funcionament pròximament, alhora es preveu fer més amples alguns espais de circulació, així com incloure en els arranjaments la reforma del servei per tal de fer-lo adaptat.

6.3. Planificació

Finalment, tot i que a través d'aquest *Pla d'Usos* s'ha gestionat un procés participatiu per a la definició del futur equipament juvenil de Casserres, es podria considerar que aquesta constitueix la fase inicial del projecte de l'Espai Jove.

Els i les joves de Casserres ja coneixen la iniciativa, han consistit una Comissió de Joves que està en contacte amb l'Ajuntament i s'ha debatut sobre els usos i la gestió de l'espai. Tot i així, encara queda camí per recórrer.

Serà necessari que aquesta Comissió vagi madurant i agafant més responsabilitats, que es debatin quines seran les normes d'ús de l'equipament, realitzar jornades d'adequació de l'espai amb la participació dels joves, entre moltes d'altres tasques pendents.

En aquest sentit, des del consistori s'està treballant en el que serà el nou Pla Local de Joventut. En aquest document es donarà prioritat a les actuacions relacionades amb l'Espai Jove, ja que el projecte constituirà la iniciativa amb més importància de l'àrea de Joventut.

Així doncs, es preveu que dels quatre eixos amb els que comptarà el Pla, dos estiguin relacionats amb el desenvolupament de l'Espai Jove. Alhora, es planifiquen una sèrie d'actuacions en els següents mesos destinats a fer de l'equipament una realitat.